

Aanwezig Voorzitter: De heer C. Dolmans Raadsleden: De heer M. el Majjoui De heer E. van der Veer De heer M. Stuijzand Mevrouw W. van der Weij Mevrouw N. Frotan De heer A. Zoghbi Mevrouw S. van Maarseveen Mevrouw L. Oude Alink De heer R. de Vreede De heer D. Cupedo	Vervolg aanwezige raadsleden De E. Braam De heer O. Adams De heer U. Oelen De heer J. Loof De heer M. van Enk De heer J. Bruin Mevrouw B. Niesen Mevrouw N. Kames
Aanwezige portefeuillehouders: Burgemeester H. Sahin Wethouder S. van der Waart	Griffie: Griffier: De heer J. Hoefnagel Mevrouw F.S. Habiboellah (verslag)

1. Opening

De voorzitter: Welkom, allemaal. Speciaal welkom aan Oscar Adams, die volgens mij voor het eerst hierbij zit. In ieder geval voor mij voor het eerst. Dus dat is leuk en ook hartelijk welkom aan de spreker. Dat is de heer Sam, inspreker, dat is de heer Sam Grimbergen en die geef ik nu graag het woord. U heeft 5 minuten de tijd.

2. Algemeen insprekrecht

De heer Grimbergen: Allereerst dank allemaal, dat jullie mij willen ontvangen. Geacht college van burgemeester en wethouders, namens restobar Harvey gevestigd in de Herenstraat, wend ik mij tot u met het verzoek tot inspreken bij uw vergadering, waar het onderwerp eilandterrassen en terrasseninrichting aan de orde komt. Toen wij september 2024 het voormalig restaurant Elea overnamen, toen werd vanuit de gemeente duidelijk uitgesproken dat gezamenlijke inzet nodig was om leefbaarheid, levendigheid en gezelligheid in het oude dorp te herstellen. De inspiratie werden zelfs verwezen naar de sfeer van Anton Pieck. Ook werd benadrukt dat horeca-exploitatie niet uitsluitend moest plaatsvinden in de avonduren, maar dat ook dag exploitatie essentieel was om de leefbaarheid verder te versterken. Daarnaast gaf de gemeente ook aan dat in de nabije toekomst eilandterrassen mogelijk zou worden, met name rondom de Oude Kerk, om verder het straatbeeld en de sfeer verder te verbeteren. Op basis van deze duidelijke richting en verwachtingen hebben wij ons horecaconcept vormgegeven en daarbij substantieel geïnvesteerd. Wij hebben volledig volgens de geldende regels een aanvraag ingediend voor het plaatsen van een eilandterras. Daarbij hebben we geïnvesteerd in kwalitatief terrasmeubilair, passende parasols en inrichting met het oog op een authentieke uitstraling van de Herenstraat. De totale investering voor deze terrasopzet bedraagt

ongeveer 50.000 euro waarmee wij met volle vertrouwen onze jonge onderneming zijn gestart. Deze onderneming, deze investering is wel gedaan met het idee dat een gezonde terras-exploitatie, inclusief de belangrijke zaterdag, mogelijk zou zijn. Nieuwe situatie, terras wel toegestaan, maar niet op zaterdag. Een jaar later lijkt de gemeenteraad wel een stap terug te doen door weliswaar een terras of eilandterras toe te staan, maar niet op zaterdag tijdens de markt. Voor ons en naar ons inzicht is voor elk horecabedrijf zaterdag de belangrijkste dag van de week. Een terras toestaan, maar niet op zaterdag voelt voor ons als het openen van een verhuurbedrijf voor Sinterklaaspakken, maar het verbieden om op vijf december te verhuren. Het is niet realistisch om de leefbaarheid te vergroten, terwijl juist op de drukste, gezelligste dag van de week geen terras geëxploiteerd mag worden. Uit participatiegesprekken is echter gebleken dat slechts een marktkraam ongeveer zes meter zou hoeven op te schuiven om ruimte te creëren voor ons terras. Dit lijkt een pragmatische en eenvoudige oplossing. Desondanks bereiken ons signalen dat diverse ondernemers tegen, met name Gran Sasso en Bosman, tegen terras uitbreiding op zaterdag zijn. Dit lijkt eerder te worden ingegeven door concurrentieoverwegingen dan door gezamenlijke visie op leverbaarheid of toekomstbestendigheid voor het oude dorp. Wanneer zaterdag exploitatie niet wordt toegestaan, kan dit ingrijpende gevolg hebben, niet alleen voor ons als restobar Harvey, maar ook voor de Herenstraat. Wij zullen ons concept moeten herzien en waarschijnlijk moeten overstappen naar een avondformule wat juist door de gemeente gewenste levendigheid overdag aanzienlijk verminderd. Minder gezelligheid en minder bezoekers zullen ook uiteindelijk de markt treffen. En op langere termijn ontstaat risico op leegstand, verschraving van het aanbod en mogelijk winkels die veranderen in schijnwinkels en veranderen naar woonruimtes. Dit is natuurlijk het tegenovergestelde van wat we samen wilden bereiken. Oproep aan de commissie, kies voor toekomstvisie, leefbaarheid en economische vitaliteit. Ik doe een dringend beroep op u om bij uw besluitvorming een toekomstgerichte visie te hanteren. De Herenstraat verdient een levendige, uitnodigende en gezonde economische structuur, waarin horeca, winkels én de markt elkaar versterken. Een terrasverbod op zaterdag past niet in deze visie. Daarom verzoek en indien nodig, smeed ik u als startende Rijswijkse ondernemer om ons te helpen onze exploitatie levensvatbaar te maken. En samen te bouwen aan een Herenstraat die weer bruist van gezelligheid en levendigheid. Met vriendelijke groet namens Bas, Eline en Moris, teken ik Sam Grimbergen, restobar Harvey.

De voorzitter: Dank u zeer. Is er iemand die ... De heer Loof. Verder nog iemand die vragen heeft? Mevrouw Niesen. De heer Loof als eerste.

De heer Loof: Dank, voorzitter en ook dank, mijnheer Grimberg voor de inbreng. Korte vraag, ik kan mij voorstellen dat u en de partners het bedrijf wellicht niet was begonnen, of tenminste veel dieper hadden nagedacht, als die beloften over de eilandterrassen niet waren gemaakt. Is dat een juiste inschatting van mij?

De heer Grimberg: Nee, dan hadden we het concept anders vorm moeten geven. We hebben duidelijk de keuze gemaakt om over te gaan naar een dag exploitatie omdat we samen graag willen bijdragen aan een gezellige Herenstraat. Omdat dat goed is voor iedereen, voor de winkels, voor de economische structuur, voor ons en voor de markt. En daarom hebben we besloten om ook overdag open te gaan en niet alleen 's avonds. Want we hebben gezien dat dat bij voormalige restaurant op onze locaties, maar ook op oudere zaken, het draait goed, maar het is niet goed voor het straatbeeld van Rijswijk. Dat is de reden dat we ...

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Niesen.

Mevrouw Niesen: Dank u wel, voorzitter. Dank, mijnheer Grimberg voor het inspreken. Ik heb twee vragen voor u. Heeft u geparticipeerd in het terrassenbeleid? Heeft u uw zegje daar goed kunnen

doen? En voordat het terrassenbeleid werd vastgesteld is er, heeft u toen met ... Is er iemand van de gemeente bij u geweest om dit met u door te nemen?

De heer Grimbergen: Wij zijn dergelijk betrokken geweest en we hebben zeker geparticipeerd bij conceptvorming van het beleid. We hebben wat inspraakmomenten gehad. Dat hebben mijn compagnons destijds gedaan. Echter toen het terrassenbeleid werd vastgesteld, is er niet vanuit de gemeente een mededeling gedaan dat die was vastgesteld of dat dit werd toegelicht. Daar zijn wij via andere partijen achter gekomen dat dat is vastgesteld.

3. Lijst van ingekomen stukken: vaststelling wijze van afdoening

De voorzitter: Dank u wel. Bedankt voor het inspreken. Een fijne avond nog. Dan gaan wij door naar agendapunt drie. Dat is de lijst van ingekomen stukken en daar is een agenderingsverzoek ontvangen van D66 over de RIB voortgangsrapportage RijswijkBuiten. Is daar steun voor bij andere fracties? Ik zie Wij, CDA. Dus dan wordt die in januari geagendeerd.

4. Vaststelling agenda

De voorzitter: Dan gaan we door naar agendapunt vier. Dat is de vaststelling van de agenda. We hebben, ja...

Mevrouw Kames: Dank u wel, voorzitter. Helaas hebben wij pas rond 17.30 uur, 17.45 uur beantwoording gekregen over onze vragen die we hebben gesteld over diverse raadsbesluiten. En die hebben we nog niet kunnen lezen. En mijn vraag is ook om eventueel dat als, tenminste zeker al mee te nemen met bepaalde punten, met besprekpunten, omdat we ook nog misschien extra vragen willen gaan stellen. Het is heel belangrijk voor ons dat wij eerst de antwoorden lezen als fractie en daarna er dan op terugkomen.

De voorzitter: Dus uw verzoek is eigenlijk van als u nog aanvullende vragen heeft na het forum, dat u die kunt stellen. Nou dat kan, denk ik, altijd schriftelijk. Ik kijk even naar het college. En als er geen mogelijkheid is om ze dan te beantwoorden, dan zullen ze in de raadsvergadering aan de orde moeten komen, denk ik. Wethouder.

De heer Van Malsen: Ja, voorzitter, ik mis even wat hier nou exact het onderwerp van gesprek is. Welke vraag gaat het precies over?

De voorzitter: Mevrouw Kames geeft aan dat ze schriftelijke vragen heeft gesteld en dat ze de antwoorden nog niet heeft kunnen lezen daarop. Omdat deze pas rond de avondtentijd zijn binnengekomen. Ik denk dat mevrouw Kames gewoon het recht heeft om aanvullende vragen te stellen als ze die heeft na het forum.

De heer Van Malsen: Zeker, maar volgens mij de vragen die tijdens het forum gesteld worden, kunnen we ook tijdens het forum beantwoorden, toch? Dat is volgens mij te doen gebruikelijk.

De voorzitter: Maar er zijn er een heleboel heb ik begrepen.

Mevrouw Kames: Dan heeft u nog wel een paar uurtjes.

De heer Van Malsen: Ja, voorzitter, dan toch een punt van orde. Want hoe ik de vragen, die in ieder geval bij de raadsvoorstellen zijn gesteld, heb geïnterpreteerd, is dat dit vragen zijn over het voorstel

die we dan tijdens de forum behandeling ook kunnen beantwoorden. En dan ook weer vervolgvragen die daarop komen ...

De voorzitter: Als het college kan ingaan op de vragen van Rijswijks Belang in deze, dan lijkt mij dat prima. Maar ik denk dat mevrouw Kamers vraagt van mag ik nog aanvullende vragen na het voorstel en ik denk dat dat altijd mogelijk is.

De heer Van Malsen: Ja, dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Dan gaan wij even kijken. Er is een voorstel voor een agendawijziging in verband met de aanwezigheid van de diverse collegeleden die moeten heen en weer lopen tussen het ene het andere forum. Dus het voorstel is om te starten met een strategisch veiligheidsbeleid met de burgemeester en het punt bindend advies BOPA Plataanstraat naar voren toe te halen als punt 11. Bent u daarmee akkoord? Ja.

5. Mededelingen college

De voorzitter: Dan gaan wij door naar agendapunt 5 en dat zijn de mededelingen vanuit het college. Dan geef ik de burgemeester het woord.

De burgemeester: Dank u wel, voorzitter. Ik wil graag het forum informeren over de jaarwisseling. In het kader van een veilig Rijswijk gaan wij een vuurwerk inleveractie organiseren volgende week op woensdag 10 december. Dit is ook gebruikelijk dat andere gemeenten dat doen. Het doel is om mensen, om onze inwoners de gelegenheid te bieden om op een laagdrempelige manier vuurwerk af te staan waarvan zij afstand willen doen. En deze actie zal plaatsvinden op woensdag 10 december, volgende week dus, tussen 11:00 uur en 17:00 uur. En op de locatie, parkeerplaats Van de Kooiweg. En wat ingeleverd mag worden, is legaal en illegaal vuurwerk en het inleveren is gratis. Deelnemers ontvangen geen boete of straf. En deze actie heeft als doel om samen bij te dragen aan een veiliger Rijswijk. Aangezien helaas ook illegaal vuurwerk nog steeds wordt gebruikt en veel letsel en overlast veroorzaakt. Dus het is een aanbod om aan Rijswijkers, maar ook inwoners van omliggende gemeenten mogen dat vuurwerk inleveren. En morgen zal ook de campagne en de informatie hierover bekend worden gemaakt. Het leek me ook goed om u hier vanavond over te informeren. Het is overigens ook goed om te weten, afgestemd binnen de driehoek met OM en politie. En daar zijn allerlei voorwaarden aan verbonden om een dergelijke vuurwerk inleveractie te organiseren.

De voorzitter: Hartelijk dank daarvoor. Dan begrijp ik dat mevrouw Van de Waart ook nog een mededeling wil doen, maar die is er nu niet. Dus dat zal ze doen bij agendapunt over de Vlietlijn. Dan sluit ik agendapunt 5 af.

6. Terugkoppeling gemeenschappelijke regelingen

De voorzitter: Dan gaan we naar agendapunt 6, terugkoppeling gemeenschappelijke regelingen. Zijn er vanuit de raad terugkoppelingen? Dat is niet het geval. Sluiten we dit agendapunt af.

7. Overzicht toezeggingen en moties

De voorzitter: Agendapunt 7, overzicht toezeggingen en moties. Zijn daar vragen of opmerkingen over? Dat is niet het geval. Dan sluiten we deze ook af.

8. Vaststellen forumverslag 28 oktober

De voorzitter: Agendapunt 8, vaststellen forumverslag 28 oktober 2025. Zijn daar vragen of opmerkingen over? Ook dat is niet het geval, dan is die bij deze vastgesteld.

9. Raadsvoorstel Strategisch Veiligheidsbeleid Rijswijk 2026-2030, Samen slagvaardig voor een leefbaar, veilig en weerbaar Rijswijk (RV 25 105)

De voorzitter: Dan gaan we naar het agendapunt 9, raadsvoorstel strategisch veiligheidsbeleid Rijswijk. Wie mag ik daarvoor het woord geven? Helemaal niemand? Mevrouw Oude Alink.

Mevrouw Oude Alink: Dank u wel, voorzitter. We hebben vragen gesteld, die zijn beantwoord. Hartstikke bedankt. Wij kunnen ons vinden in de prioriteiten die in het veiligheidsbeleid staan. We vinden het ook mooi dat er veel gesprekken zijn gevoerd in de stad, ook met veel verschillende groepen. Ik heb een vervolgvraag. Ik heb gevraagd naar de pilot 24/7 ggz, die in andere gemeente is opgestart en waar wij naar gaan kijken, of dat ook iets is voor Rijswijk. En ik was wel benieuwd, voordat dit ingevoerd gaat worden, of misschien, dat weten we ook nog niet, wat gebeurt er nou eigenlijk nu? Want wat gebeurt er nu met mensen die eigenlijk acute ggz hulp nodig hebben in Rijswijk? Want een persoon met onbegrepen gedrag ondersteunen is geen taak van de politie, niet per se. En ook niet van de gemeente, want het is acuut, dus dat is een zorgvraag dus ze vallen tussen wal en schip. En ik was benieuwd hoe deze mensen nu ondersteund worden. En tot zover.

De voorzitter: Dank u wel. De griffier wijst me erop dat het verkeerde raadsvoorstel op het scherm verschijnt. Maar dat wordt nu hersteld, denk ik. Is er iemand anders die nog het woord wil voeren over dit onderwerp?

Het rechterknopje. U kunt het ... Misschien even de microfoon van uw buurman de heer Oelen lenen. Voor de kijker, dit is niet de heer Oelen die het woord voert, maar de heer Adams.

De heer Adams: Even vraagje, in het strategisch veiligheidsbeleid gaat het echt over leefbaarheid, veiligheid en de weerbaarheid in de gemeente Rijswijk. Hier wordt heel duidelijk aangegeven dat we voornamelijk extern kijken. De vraag die wij hebben is heel erg, wat doet de gemeente intern om de weerbaarheid te waarborgen? U schrijft dat dat wel in het uitvoeringsplan, dat opgeleverd wordt in januari 26 komt te staan, maar dit gaat voornamelijk over de weerbaarheid van burgers en bedrijven. Kortom onze vraag, hoe zit het intern? Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Ja, mevrouw Frotan.

Mevrouw Frotan: Bedankt, voorzitter. Wij danken de burgemeester voor de uitgebreide beantwoording van onze vragen. De burgemeester geeft aan dat onderwijs, BBR en de winkeliers actief worden betrokken bij de veiligheidsvraagstukken, waaronder jeugdoverlast. Voor de verkeersveiligheid blijft de inzet van flitspalen afhankelijk van het OM. Diverse aanvragen lopen. In de aanpak van ondermijning wordt initiatief samengewerkt om ... Maar blijft het overzicht dynamisch. Er zijn zeven buurtpreventieteams en uitbreiding is mogelijk bij voldoende vrijwilligers. Voor de drugspreventie wordt waarschijnlijk in 2026 aangesloten bij de landelijke campagne. Bibob toetsing geldt ook voor subsidies en opdrachten. De informatievoorziening wordt geactualiseerd. Dalende meldcijfers over boeren gerucht lijken vooral te komen door minder formele registratie. Voor mogelijke 24/7 GGD-beschikbaarheid is nader overleg nodig. Voorwerk voorlichtingen en vrijwillige voorwerk vrije zones maakt jaarlijks deel uit van het plan van aanpak. Bij onverzekerde voertuigen blijven optreden primair en bevoegdheid van politie en RDW. Klopt dit allemaal? In het kort, dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Zoghbi.

De heer Zoghbi: Dank u wel, voorzitter. Voorzitter, bedankt voor de burgemeester voor de stukken, of bedankt voor de stukken. We hebben die gelezen. Half jaar geleden bij de startnotitie hebben we ook een aantal dingen mee kunnen geven. Een was meer duidelijkheid over hoe we de doelen kunnen meten in Rijswijk in het veiligheidsbeleid. En ook heldere plek voor buurtpreventie in het beleid. Na het lezen van het voorstel zien we dat beide punten wel terugkomen, maar nog niet zo uitgewerkt als we hoopten. Als eerste indicatoren. Er staan wel indicatoren in de bijlage, maar op dit moment blijft ze vrij algemeen als je het mij vraagt. Dus misschien kan de burgemeester toelichten hoe wij die speciaal kunnen lezen. Want als voorbeeld, 180 winkeldiefstallen en over meer jaren ook hetzelfde getal. Doen we het dan goed? Doen we het beter? Wat hebben we daaraan gedaan? Dus ons voorstel was om daar wat concreter, wat smart in de indicatoren die we kunnen zien, terug te vinden. De buurtpreventie, zoals iedereen weet, belangrijk onderdeel in onze samenleving. Maar we vragen eigenlijk ... Wat we vroegen, was om de buurt forensisch structureler te beschrijven wat hun precieze opdracht is. Hoe willen ze samenwerken en wat we ermee kunnen bereiken. Dat stukje missen we eigenlijk in dit stuk. En als laatste, het aantal mensen op de vierkante meters in Rijswijk dat groeit. En dat is ook duidelijk dat we moeten intensiveren met handhaving, maar dat lezen we ook niet echt terug in het veiligheidsbeleid. Dus kortom goed, op dit moment een goed stuk. Alleen we missen nog wel aantal kritisch, of belangrijke punten. Dus daar zouden we wat meer over willen weten. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Dan geef ik het woord aan de burgemeester. Ja, ik vraag jullie net allemaal van wie wil het woord voeren? En dan niemand steekt zijn hand op. Sorry voor de onduidelijkheid, maar de heer Van Enk.

De heer Van Enk: Dank u wel, voorzitter, voor het woord. Dit raadsvoorstel bevat een beleidsnota en ik wil u er nog even aan herinneren dat CDA de afgelopen periode er vaak op heeft gehamerd dat wij graag in plaats van inspanning op beleid, ook graag de uitvoering bespreken en zien. Dit is een beleidsnota die van het Rijk verplicht wordt, eens in de vier jaar. En het college heeft ervoor gekozen om dat nog deze raadsperiode aan het eind te laten vaststellen door de raad. Dat moeten we dus doen. Dat is eenmaal een voorschrift van het Rijk. Net als vorige maand de gezondheidsbeleidsnota. Maar wat deze beleidsnota een beetje uitademt, is wat mij betreft veel werk wat op kantoor wordt verricht. Beleidsmatig werk, preventief, programma's, denkwerk met allerlei activiteiten. En wat ik daar weinig in lees, is wat we qua veiligheid op straat doen. En dat is een beetje mijn vraag. En dat hoeft niet in getalletjes nu, want anders had ik hem van tevoren moeten indienen als het een echt technische vraag was. Maar ik bedoel hem meer in algemene zin. Wat is nou de verhouding waarop executieve politieambtenaren hun uren besteden aan zaken, die hier in deze beleidsnota worden beschreven? En ook in de evaluatie worden afgevinkt. Zoveel vergaderingen per kwartaal of we hebben dit programma afgerond. Versus wat er op straat gebeurt? Hoeveel tijd wordt er nou in het algemeen aan surveillance nog besteed? Zo nu en dan zie ik een executieve agent op de fiets. Maar hoeveel straatsurveillance zijn er nog te voet, te fiets, met de auto? En de wijkagenten die we hebben, geldt dezelfde vraag voor. In hoeverre zijn zij ook betrokken bij dit soort projecten die het doel hebben om allerlei dingen te voorkomen? En in hoeverre lopen zij nog rond? Zijn ze benaderbaar in de wijk waar zij voor staan? Aanspreekbaar? En zijn ze er nog steeds de ogen en de oren voor de politie van wat er feitelijk op straat, in de wijk gebeurt? Dat is echt de belangrijkste vraag die ik namens het CDA wil stellen. Mijn oproep is om vooral ook de zichtbaarheid en de aanwezigheid van politie, voor zover we die capaciteit nog hebben naast de boa's, om die zo veel mogelijk te optimaliseren. En niet te ver door te schieten in beleidsmatige aanpak. Tot slot nog een opmerking over de prioriteiten die hier zijn gesteld. Ik zou het een goed idee vinden om de cijfers

over veiligheid en onveiligheid, om die direct te koppelen volgende keer aan deze prioritering die aan de raad voor wordt gelegd. Er werd hier verwezen in antwoorden op de vragen naar een presentatie in september. Maar ik denk dat het handzaam zou zijn om zo kort mogelijk die prioriteiten te beschrijven en te leggen naast de feitelijke gegevens over onveiligheid die we in onze gemeente kennen of in de regio. En mij viel ook op dat op één een onderwerp stond waar huiselijk geweld bij stond en bij twee femicide. En ik vraag me af, dat zijn zaken die achter de voordeur gebeuren vaak, of achter de voordeur ontstaan. In hoeverre we die voldoende in de smiezen hebben met het doorlopen van programma's zoals ze de afgelopen tijd zijn gevoerd. En ik weet dat de burgemeester daar zelf ook buiten de regio een belangrijke rol in vervult. Want het gaat om bestrijden van femicide, dat stellen we zeer op prijs. Maar in Rijswijk vraag ik me ook af, wat kost het van die twee prioriteiten als schaduwzijde in de prioriteiten? Wat laten we daarvoor? En vooral dan weer die vraag van de aanwezigheid op straat. Daar zou ik graag een antwoord op hebben in algemene zin.

De voorzitter: Dank u wel de heer Braam.

De heer Braam: Dank u wel, voorzitter. Zijn al behoorlijk wat vragen gesteld, maar dat was niet al te verrassend bij zo'n rondje. En hoop schriftelijke vragen, waarvoor vooral de collega's bedankt. Scheelde mij weer om iets schriftelijk te vragen. Als het gaat om veiligheidsbeleid kunt u in ieder geval zien dat in ieder geval nu in deze nieuwe periode van voor vier jaar weer een aantal nieuwe zetten zijn gemaakt. Natuurlijk niet te vergeten de femicide die een hele belangrijke rol speelt, denk ik ook voor de burgemeester. Maar zeker ook als het gaat om een verbeterde inzet van de boa's en van de politie. Hopelijk ook straks meer blauw op straat zoals min of meer beloofd is een aantal maanden terug door de burgemeester. Dat zijn in ieder geval voor ons al hele belangrijke punten. Wat voor ons opvallend is, is dat, nou noem maar even heel eenvoudig, de gekken op straat, zoals dat hier genoemd wordt, personen met onbegrepen gedrag, dat die aantallen bijna verdubbeld zijn in Rijswijk. Op zich niet zo gek zou ik maar even heel voorzichtig ook heel eufemistisch willen zeggen. Want het is, denk ik, voor de buitenwacht ook best wel merkbaar dat er veel mensen met enigszins verwarde blikken in de Bogaard, in de Herenstraat in de avonden ook rustig de prullenbakken nalopen op flesjes die nog 15 cent opleveren. Dan denk ik, dat zijn niet alleen misschien gekken hoor of verwarde types, maar ook veel dak- en thuislozen. Dus wellicht dat u daar nog iets verder op in kan zoomen, hoe die onbegrepen mensen hoe daarmee wordt omgegaan. Want zoals ik dit lees, praten dan feitelijk over mensen die overlast ...

De voorzitter: Mijnheer Braam, kunt u iets meer in de microfoon praten? Want niet iedereen kan u goed verstaan.

De heer Braam: Ik ben een beetje verkouden, sorry. Ik zal mijn best doen. Dus die onbegrepen mensen, daar ben ik toch een beetje nieuwsgierig naar. Of dit het topje van de ijsberg is of dat herleidbaar is, ik noem het toch maar even heel hard de verandering in onze samenleving met onder andere heel veel statushouders, recent weer asielzoekers in het Rijswijkse, of dat ook een rol daarin speelt. Verder is het natuurlijk toch jammer dat daar waar we dachten in '22 een kleine kentering te hebben in het totale aantal misdrijven, dat we weer moeten constateren dat we weer een stijgende lijn zien. Dus ook daar toch enige reflectie nog vanuit het college. Voorzitter, hier wil ik het graag bij laten in eerste termijn.

De voorzitter: Dank u wel. Ik weet niet wie eerst was. Maar gaat uw gang.

Spreker 14: Dank, voorzitter, voor het woord. Voor ons ligt inderdaad een ambitieus, strategisch veiligheidsbeleid voor de komende periode. Het is goed dat we investeren in veiligheid, zeker gezien de recentelijke ontwikkelingen, zoals de recente incidenten, geweld op straat en groeiende maatschappelijke onrust of spanningen. Maar voorzitter, het beleid moet uitvoerbaar, meetbaar en

bestuurbaar zijn. Om maar in de strekking te blijven van het CDA. We hebben een vraag voor wat betreft dit raadsvoorstel. Over de capaciteit en prioritering gesproken, in het raadsvoorstel staat dat de gemeenten en partners te maken hebben met een structureel capaciteitsvraagstuk. Tegelijkertijd leggen we een brede veiligheidsagenda neer voor ondermijning tot jeugd van zorg en veiligheid tot gebiedsgerichte aanpak. De vraag betreft, hoe worden deze prioriteiten in de praktijk daadwerkelijk waargemaakt als de capaciteit onvoldoende blijkt? Nog concreter, welke taken worden minder of niet uitgevoerd wanneer de inzet moet worden verdeeld? Want kiezen voor prioriteiten betekent ook kiezen voor een ander voor niet doen, bijvoorbeeld. Tot zover, voorzitter. Mijn eerste termijn, dank u.

De voorzitter: Dank u wel. Dan de heer Van der Veer.

De heer Van der Veer: Dank u wel, voorzitter. Dank aan de portefeuillehouder voor dit mooie stuk, het proces waar we in meegenomen zijn met een startnotitie. Tussentijdse informatiepresentatie op 30 september is er nog geweest. En de betrokkenheid van alle stakeholders en inwoners uit de stad. Dat zien we graag en dat lees je ook duidelijk uit het stuk, dat iedereen betrokken is die zich bezighoudt met veiligheid in ons mooie Rijswijk. Nou hadden wij nog een paar kleine vraagjes. Hoofdstuk femicide. Wordt hier nadrukkelijk ook gekeken naar online bedreigingen? En wat zijn de mogelijkheden voor de gemeente hierin? Of zijn er wel mogelijkheden om daar goed zicht in te krijgen? Hoofdstuk ondermijning. Er wordt gesproken over de aanpak van malafide bedrijventerreinen. Wat wordt bedoeld met de malafide bedrijventerreinen? Hebben we malafide bedrijventerreinen en welke bedrijventerreinen zijn dat dan in Rijswijk? Even kijken, verwarde personen is net gesteld. U gaat voor een wijkgerichte aanpak met betreft het veiligheidsbeleid. Betekent dat dat op den duur onze wijkregisseurs, die voorheen heel actief en betrokken in de verschillende wijken waren, dat die wellicht terugkomen in de wijk? En waar denkt u aan bij het slimmer inzetten van buurtpreventie en bewoners bij het vergroten van de sociale veiligheid, wetende dat buurtpreventie gedaan wordt door vrijwilligers en uit mensen uit de wijk en de buurt?

De voorzitter: Dank u wel, dan geef ik het woord aan de burgemeester.

De burgemeester: Dank u wel, voorzitter. En dank aan alle raadsleden, forumleden moet ik zeggen, ook omdat er fractie-assistenten zijn, voor hun betrokkenheid en alle fracties die al eerder vragen hebben gesteld. Ik ben als burgemeester echt wel trots op wat er nu ligt. Het zal natuurlijk nooit helemaal perfect en helemaal tot in de puntjes, excellent zijn. Maar dat is wel onze inspanning geweest om ook u als raad heel zorgvuldig mee te nemen in de totstandkoming van het strategisch veiligheidsbeleid. Want dat is uw kadernota waarmee u de kaders bepaalt voor de komende vier jaar waaraan we de prioriteiten gaan geven. En ik heb heel goed geluisterd ook bij de behandeling van de startnotitie naar de aandachtspunten en ook goed geluisterd dat u behoefte heeft aan duidelijke, meetbare doelstellingen. Die zullen ook verwerkt worden, met name in het uitvoeringsplan in januari, februari, mogelijk. Dus die zullen daarin zeker een plek krijgen. Dus de indicatoren die in de programmabegroting staan, die zijn natuurlijk ook leidend, maar ook in het uitvoeringsplan zullen we concrete doelstellingen daarin vaststellen. Ik wil naar de verschillende gestelde vragen, die allereerst door GroenLinks door mevrouw Oude Alink. U heeft een vervolgvraag gesteld over wat gebeurt er nu eigenlijk met mensen en ook meerdere hebben daar natuurlijk naar gevraagd, met mensen die in een acute situatie zitten. De inspanning bij de politie is om dan daadwerkelijk een plek te vinden voor die persoon. Niemand komt op straat terecht, maar er wordt naar een crisisinstelling gezocht en op die manier start er dan toch een zorgtraject. Dus het is nooit zo dat ... Het is wel zo, wat ik terug hoor van de politie, is dat het ze heel veel inspanning kost om een goede plek te vinden. Dus het is niet zo dat we voldoende plekken hebben. En dat verklaart misschien ook de toenemende aantal meldingen van mensen, van gedragingen van mensen met onbegrepen gedrag. Dan vroeg de VVD-fractie, mijnheer

Adams moet ik zeggen, ik was even uw naam kwijt. Een belangrijke vraag, weerbaarheid intern. Uiteraard, wij zijn er volop mee bezig. Er wordt ook een raadsinformatiebrief aan u opgesteld omdat er is ook een werkgroep maatschappelijke weerbaarheid al volop bezig, onder andere om de, bijvoorbeeld, de gemeentelijke continuïteit van allerlei zaken, die hier intern moeten doorgaan als we bijvoorbeeld te maken zouden kunnen krijgen, we hopen het niet, van een stroomuitval. Wat we dan moeten doen. Hoe we dan de mensen gaan benaderen? En vandaag was er bijvoorbeeld toevallig toch een oefening, crisisoefening van medewerkers bij wat gebeurt er als er inderdaad sprake is van een stroomuitval? Dus we zijn er volop mee bezig. En ik weet dat uw fractie ook dit een belangrijk vraagstuk vindt en daarover zult u ook verder geïnformeerd worden. Ik ben er ook wat meer betrokken dan misschien andere burgemeesters, omdat ik bevolkingszorgportefeuillehouder ben van de veiligheid in regio Haaglanden. Dus ik volg ook de ontwikkelingen in andere regio's. Daarover wordt u dus geïnformeerd. Belangrijke vraag. Het is ook belangrijk om dit gezamenlijk te doen met onze bewonersorganisaties. In de week van de veiligheid ben ik ook met de bewonersorganisatie van De Strijp, hebben we een goed gesprek gevoerd. Wat betekent dat nou, een noodpakket? Hoe stel je dat nou samen? Dat was een eerste goede start. Dan mevrouw Frotan, u heeft een aantal dingen genoemd, maar ik heb niet een concrete vraag genoemd. Vooral eigenlijk een soort van steun gevoeld voor de antwoorden die wij hebben gegeven op de door u gestelde vragen. Dan mijnheer Zoghbi van Wij Rijswijk. Inderdaad, u heeft bij de behandeling van de startnotitie gevraagd naar indicatoren. Wij hebben in de bijlage de indicatoren van de programmabegroting meegenomen. En we zullen ook in het uitvoeringsplan met duidelijke doelen komen. Dus dat zeg ik ook opnieuw aan u toe. En de buurtpreventie teams. Ik ben heel blij dat er, dat wij buurtpreventie teams hebben en dat we ze ook ongelooflijk goed kunnen inzetten. En onder andere een voorbeeld te geven, bijvoorbeeld bij ondermijning. Zij worden getraind in het herkennen van signalen op het gebied van ondermijning. En die signalen zijn heel waardevol voor ons. Wij trainen ze, wij organiseren bijeenkomsten en voor ons zijn onze buurtpreventen de ogen en oren van de samenleving, uiteraard naast de agenten en naast onze handhavers. Dan het CDA. Mijnheer Van Enk, u geeft aan van dit is heel veel beleidsmatig denkwerk. Dat denkwerk is wel nodig, maar dat denkwerk komt wel vanuit de praktijk. Dit is niet vanachter een bureau samengesteld. We zijn letterlijk allerlei plekken geweest en ik ben bij alle wijk bijeenkomsten geweest. Of het nou in de werkruimte van de boa's was op het station of in het stationsgebouw, of in Stervoorde. Overal zijn er hele goede bijeenkomsten geweest en uiteraard hebben wij ook aan de mensen vanuit de uitvoering gevraagd, wat moet er anders? Wat vindt u dat er prioriteit heeft? Dus ik herken niet dat dit alleen maar denkwerk is, maar denkwerk vanuit de praktijk. Ik hecht heel veel waarde, juist aan slagkracht en aan het versterken van de uitvoering. En wat doen we nou op straat? Ik ben blij ook dat wij vanuit de ... U bent als raad geïnformeerd over de reorganisatie bij de basisteams van de politie. Wij gaan samenwerken met bureau Laak. Dat betekent dat ons politiebureau blijft bestaan en ons politiebureau zal ook sterker worden ingevuld, onder andere met de districtsrecherche. Er zullen veel meer politie bewegingen zijn tussen de beide gebieden en dat is denk ik een, zal een grote verbetering zijn. Op dit moment wordt al intensief samengewerkt met Laak en die zal eigenlijk alleen maar nog worden verbeterd. En het biedt en daar pleit ik vooral voor, om een toekomstbestendiger basisteam te hebben in onze eigen Rijswijk. Zodat we niet afhankelijk zijn van de recherche van Delft of andere specialisten. En wij hebben ook binnen ons basisteam ook specialisten, bijvoorbeeld op het gebied van zorg en veiligheid. Ik vind het een hele grote meerwaarde waar dat onder andere bij geweld, bij het bestrijden van geweld tegen vrouwen, de operationeel specialist zorg en veiligheid nauw samenwerkt met onze twee coördinatoren zorg en veiligheid. Wat ik wel een goed punt vind, is en dat wil ik u ook toezeggen en dat zeg ik u allen toe, niet alleen aan het CDA, is dat ik heel graag wil dat wij onze handhavers de prioriteiten daarvoor goedstellen. Want we hebben natuurlijk een groep handhavers, maar dat zouden we nog wat slimmer kunnen inzetten door ze ook duidelijkheid te

geven in waar wat ons betreft de prioriteiten liggen. Zoiets heb ik gezien in Rotterdam. En ik gun het ook onze gemeente dat onze handhavers duidelijk weten wat de prioriteiten van onze gemeenten zijn. We hebben onder andere bijvoorbeeld twee handhavers met het taakaccent ondermijning. Die zijn speciaal extra getraind. We hebben een jeugdboa en er komt een extra jeugdboa dus op die manier versterk je de effectiviteit van ook je handhaving. Dan de zichtbaarheid van de wijkagent. Er komen ook nog drie wijkagenten erbij dus dat is ook wel goed nieuws. We gaan daarin ook een uitbreiding gaat er komen bij onze wijkagenten en ik vind het ongelooflijk belangrijk. Ik heb, ik werk heel veel nauw samen met onze wijkagenten. Zij zijn voor mij als burgemeester ook de ogen en oren van Rijswijk. Ik ga ook met ze, als er iets gebeurt, met ze op pad. Om u een voorbeeld te geven. Als er een ingebroken is, bij een oudere dame kortgeleden, dan gaan we daarnaartoe gezamenlijk om te kijken wat hoe de impact is, wat we nog beter kunnen doen. En ook voor mij om heel goed in de gaten te houden van wat er speelt in Rijswijk. Dan u gaf aan van nou de prioriteiten die moeten toch direct gekoppeld worden aan de cijfers. Daar zijn we continu mee bezig. De cijfers in september, die zijn niet eens zo laat. Het opstellen van een veiligheidsbeleid kost ook tijd. We hebben de cijfers die komen vanuit de veiligheidsanalyse. We hebben ook aan u laten zien hoe we tot die cijfers zijn gekomen. Hoe we de interviews hebben gehouden met allerlei organisaties, van BBR tot wijkcentra. Dus we hebben daarin heel zijn we heel transparant in geweest. We hebben interviews gehouden met het OM. Dus waar de verbetering mogelijk was. En ik vind het juist op tijd, als je eind september een analyse presenteert dan is eigenlijk de behandeling van nu, van het veiligheidsbeleid dat daaropvolgend is opgesteld behoorlijk op tijd. En ik kan u vertellen, elke maand rapporteert de politie aan mij aan, in het veiligheidsoverleg, aan onze gemeente. Zoveel winkeldiefstallen zijn er, zoveel stalkingszaken. En op basis daarvan kijken wij ook wat op dat moment nodig is en gaan we ook actief handelen. Dan over femicide heeft u een vraag. Daar hebben wij inderdaad vandaag voor, in het college, de mensgerichte Rijswijkse aanpak vastgesteld door het college. En daar ben ik ook echt trots op. Want heel veel gemeente en collega-burgemeesters vragen aan mij, wat doet u nu in uw gemeente? Wat doet u anders of wat waar, wat kunnen we leren? En wat wij anders doen, is het volgt. Wij hebben drie kernelementen zitten in die aanpak en dat is allereerst de vraag van, het slachtoffer staat centraal, dus we kijken heel goed wat die persoon nodig heeft. Ten tweede hanteren wij de crisisaanpak dus we doen alsof, we hanteren de crisisaanpak als er een ramp is, die passen we toe. Dat is het BOB model op de persoon die in hoog veiligheidsrisico zit, dus echt op hoog veiligheidsrisico. We kijken wat er aan de hand is, dus de beeldvorming. We kijken wat er nodig is, de oordeelsvorming en de besluitvorming. We besluiten op dat moment wie wat gaat doen en wanneer. En die laatste is ongelooflijk belangrijk. We kunnen mensen in hoog veiligheidsrisico's niet zeggen, gaat u maar naar Veilig Thuis of gaat u maar naar organisatie X. Wij organiseren een crisistafel en al die personen, die werken bij die organisaties, nodigen we daar ter plekke uit. En dan gaan wij handelen en dat heeft wel echt ertoe geleid dat we mensen hebben kunnen helpen in een hoog veiligheidsrisico. Maar tegelijkertijd zeg ik, het is nooit helemaal mogelijk om 100 procent veiligheid te garanderen. Er zijn helaas nog veel vrouwen of anderen, ook mannen, die in onveiligheid leven en zich niet durven te melden uit schaamte. En dat moeten we wegnemen. En ik vind het ook goed dat we femicide hebben toegevoegd onder zorg en veiligheid. Want het is mijn kritiekpunt altijd geweest op de veiligheidsagenda van de Minister van Justitie en Veiligheid, dat het daarin niet is opgenomen. Als je dingen niet opneemt, zoals de veiligheidsagenda, dan worden ze geen prioriteit, wordt de politiecapaciteit ook niet daarop bepaald. Dan gaat de politie wel daarvoor werk verrichten, omdat namelijk het probleem daarmee niet verdwijnt, maar er is geen prioritering. Er is, om een voorbeeld te geven, ondermijning staat daar heel goed op en ook in ons beleid. Dat is een goede consistente manier van werken, is een landelijke programmatische aanpak, waardoor het ook, de aanpak beter werkt. Dan ga ik naar mijnheer Braam van de fractie Beter voor Rijswijk. Dank dat u steun uitspreekt voor onze inzet voor femicide. Verbeterde inzet van boa's, inderdaad. En wat ik u ook toezeg, dat

willen we ook verbeteren. We willen juist die prioritering nog strakker maken en de samenwerking tussen onze handhaving en politie is heel goed. En dat moeten we ook vooral zo houden. U heeft een terechte zorg over de, u noemt dat opvallend de mensen met een onbegrepen gedrag, Dat is de juiste en huidige definitie. Ik zou niet heel goed weten waardoor dat nou precies komt of er opeens mensen door mentale problemen bijvoorbeeld juist nog in moeilijkheden zijn gekomen. Ik weet wel dat het heel moeilijk is om ... Ik weet dat het, dat ze allereerst natuurlijk voor henzelf zijn ze zorgbehoevend, ze moeten geholpen worden. Maar niet altijd lukt het ook om mensen bijna te dwingen om daadwerkelijk zorg te accepteren. En ik vind het wel een heel belangrijk punt om hiermee verder te gaan, om te kijken ook naar andere gemeenten. Want het probleem is niet alleen hier. Ik zie ook andere burgemeesters en gemeenten met dit vraagstuk worstelt. Heeft ook een deels te maken met dat er best wel bezuinigd is op goede plekken voor deze mensen. En dat sommige mensen met medicijnen dan toch thuis worden gelaten in de hoop dan dat ze die medicijnen slikken. En dat er toch een soort leefbare situatie ontstaat, dat is uiteraard niet een ideale situatie. Ik ben wel blij met de samenwerking met Parnassia. Er zit een medewerker van Parnassia op het politiebureau dus daar worden ook vraagstukken rondom mensen met onbegrepen gedrag goed met elkaar besproken en gekeken, ook vanuit onze twee coördinatoren zorg en veiligheid. Dan ga ik naar de fractie van de Partij voor de Gelijkheid en Rechtvaardigheid. U geeft aan wat, hoe worden deze prioriteiten, zijn die bepaald? Op basis van die veiligheidsanalyse, dus op basis van de cijfers, objectieve cijfers. Op basis van de interviews, die we gehouden, hebben wij deze prioriteiten gemaakt. En ze zijn uiteraard niet in beton. Ik bedoel, als we straks merken dat er opeens iets ontstaat in de samenleving. Een verschijnsel is geweest, de toename van explosieven. Hebben wij ook mee te maken gehad. Dan ga je ook daar weer op handelen. Wat ik, waar ik trots op ben de afgelopen periode is dat we ook een aantal en dat klinkt bureauwerk, maar dat bureauwerk heb je soms nodig om soms effectief te kunnen handelen om een bestuurlijke maatregel te nemen, moet je soms ook goede beleidsregels bijvoorbeeld hebben. Dus dat hebben we gedaan. Dan ga ik naar de Partij van de Arbeid die het een mooi stuk vond. Nou die complimenten zal ik zeker overdragen aan ons team, dat daar, hier ook aanwezig is. Die hebben ongelooflijk hard gewerkt om een goed voorstel, een uitvoerbaar strategisch veiligheidsbeleid op te stellen. U vroeg naar online bedreigingen. Uiteraard, helaas moet ik zeggen, komen online bedreigingen ook voor. Zeker ook mensen die te maken hebben met stalking. Die bewijzen, die worden ook aangeleverd. Maar het is soms ongelooflijk moeilijk om wel alles bij elkaar, om een goed dossier te vormen en de aangifte goed te doen. En dat er ook daadwerkelijk vervolging op komt. Sowieso is online iets waarvan ik denk daar lopen wij nog achter als overheid. Ook zelfs als politie. We hebben nu opnieuw een vacature voor digitaal wijkagent. Ik heb gisteren aan studenten integrale veiligheidkunde een masterclass gegeven. En als je ziet hoe jongeren ook online worden geronseld, ze noemen dat evergame, nou de terminologie, dan lopen wij echt achter. Maar gelukkig hoop ik hiermee wel dat we ons in gaan spannen om dat te verbeteren. We hebben ook een online, over online openbare ordeverstoring in onze APV opgenomen. Hebben we nog niet hoeven te gebruiken, maar wij volgen die ontwikkelingen wel. En we hebben bijvoorbeeld online jongerenwerk, Epic Youth, die dan, als er iets gebeurt, bijvoorbeeld rondom het recente schietincident, dan volgen we ook wat er onder jongeren online leeft. En ook online bedreiging is natuurlijk een strafbaar feit en daarvan zal ook iemand aangifte moeten doen. En ik moedig ook mensen vaak aangifte te doen om daadwerkelijk dan het onderzoek ook goed gestart kan worden. Malafide bedrijventerreinen. We hebben helaas wel te maken met malafide praktijken, moet ik zeggen. Ik wil niet zeggen dat we malafide bedrijventerreinen hebben, we hebben mooie bedrijventerreinen. Ik ben als burgemeester, maar u denk ik ook wel, trots dat wij veel bedrijvigheid hebben in Rijswijk. Bedrijven die zich ook heel graag willen vestigen. Samen met, hij zit hier niet, met onze wethouder economie bezoek ook regelmatig bedrijven. Kortgeleden bij Siemens Energy. Die komen juist zich hier vestigen in Rijswijk omdat ze de ligging zo goed vinden of

de voorzieningen goed vinden. Dus wij vinden vooral van belang om bedrijven, die goed presteren, daar ook heel goed mee om te gaan. Maar helaas zijn er ook malafide praktijken, moet ik zeggen. En afgelopen zaterdag is er bijvoorbeeld een controle geweest bij, naar aanleiding van een meld misdaad anoniem melding, is er een controle geweest. En gaan we daarop doorpakken dus als er ... We hebben ook eerder, althans ik heb vanuit mijn bevoegdheid die ik heb, ook een pand gesloten of een supermarkt gesloten. Waardoor, dat zijn dingen die je niet graag doet als burgemeester, maar soms wel nodig zijn. Dan gaf u aan over de gebiedsregisseurs of die misschien terug zouden willen, misschien terug zouden komen. Dat is meer iets wat ik aan u weer teruggeef. Als u vindt dat dat zou terug moeten komen, dan zijn er goede momenten, misschien bij het kaderdebat volgend jaar, om die wijkgerichte aanpak te versterken. Ik ben het eens dat wijkgericht aanpak ongelooflijk belangrijk is. Ik vind het belangrijk als burgemeester om te zien wat er speelt op buurtniveau, op straatniveau. En ik nodig ook altijd onze medewerkers uit niet af te wachten wat, dat een gebiedsregisseur dat zou moeten doen. Maar altijd zelf ook op pad te gaan. Een groot voordeel van Rijswijk is dat we een compacte oppervlakte hebben. Dus je kunt zo ergens ook naartoe. Natuurlijk kan je die functies ook creëren, wijkregisseurs of gebiedsregisseurs. Maar je kunt ook zeggen, wij vinden een wijkgerichte, uitvoeringsgerichte aanpak belangrijk en we gaan eropaf als er iets gebeurt. En dat, een goed voorbeeld is de fatbike problematiek. Dan gaan we daarnaartoe. Gaan we met winkeliers praten. Wat kan er anders? Wat vindt u dat het nodig is? En dan passen we lik op stuk beleid en daar gaan we naar handelen. Daar heb je dus niet per se dan een wijkregisseur nodig. Maar vooral ook wijkboa's en medewerkers van veiligheid, die daadwerkelijk naar die locatie gaan. En een analyse maken en bepalen wat nodig is. Ik denk dat ik de meeste vragen zo goed mogelijk heb beantwoord voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. En na deze uitgebreide beantwoording, is er behoefte aan een tweede termijn? Duidelijk graag uw hand even opsteken. Ik zie twee mensen aan die kant. Begin ik met de heer Adams.

De heer Adams: Voorzitter, dank u wel en dank u wel ook voor de beantwoording. Zoals u in die beantwoording al aangaf, is het voor de VVD fractie ontzettend belangrijk om een gedegen interne weerbaarheid op orde te hebben. Omdat dit de basis legt voor een continuïteit van de meest kritieke processen binnen de gemeente. Daarom hebben wij ook de volgende vraag. Wanneer kunnen we ongeveer de informatiebrief verwachten? Dank u wel.

De voorzitter: De heer Van Enk.

De heer Van Enk: Voorzitter, ik wil graag ingaan op waar de burgemeester mee afsloot. Toen het ging over de vraag, hebben we dan bijvoorbeeld behoefte aan meer wijkregisseurs? En toen zei ze, ik ben het in ieder geval eens met het verlangen om meer wijkgericht te werken en laten we dat vooral overlaten aan de mensen op straat. Nou dat is eigenlijk de teneur van de vragen die ik stelde. Daar ben ik het helemaal mee eens. Ik vind het prachtig als we allerlei nieuwe termen introduceren, allerlei nieuwe soorten namen voor ambtenaren bedenken die hier hun werk in doen. Maar ik ben toch vooral op zoek geweest in de eerste termijn naar de vertrouwde politiemensen op straat, die we kunnen herkennen omdat we ze tegenkomen en niet alleen maar omdat we op internet moeten opzoeken wie ook alweer onze ene wijkagent is. En dat is, denk ik ook het misverstand of hoe ik het stuk anders heb gelezen dan ik nu hoor uit de uitleg van de burgemeester. De prioriteiten zoals die beschrijft, bijvoorbeeld het voorbeeld van femicide en de aanpak die daarvoor is ontwikkeld en de crisisaanpak en ook haar notie dat als je dat als prioriteit stelt en daar een pragmatische aanpak voor bedenkt, dat je dan pas dingen kunt gaan voorkomen. Dan snap ik dat we het met elkaar hebben over een beleidsprioriteit. Maar waar ik bij zo'n nota eigenlijk ook steeds naar op zoek ben, is wat doen we op straat? Wat leggen we daar als prioriteiten? En daar? Dat is misschien helemaal niet

geschikt om femicide te voorkomen, maar on the long run denk ik wel. Want hoe meer mensen een agent kennen of agenten tegenkomen, wijkagent kennen, hoe meer de drempel ook lager wordt om die aan te spreken. Als ik denk, dat voert misschien te ver, maar dat 'Ik ben onzichtbaar', dat hele bekende boek van die Turkse jongen die schrijft eigenlijk een roman over zijn verleden. Ik zal me nog steeds herinneren dat daar op gegeven moment in die huiselijke situatie een agent aanbelde, maar dat niemand durfde te zeggen wat daar aan de hand was, zich afspeelde. En ik denk hoe verder die vertrouwensbasis weer hersteld kan worden op straat, in de praktijk, rond het huis, van politiemensen, ambtenaren, executieven, dat we ook het vertrouwen weer winnen en de sociale cohesie terug kunnen brengen. En dan hoeft het echt niet naar de tijd van Swiebertje. Maar dat is wel het, een beetje het beeld wat ik mis. Het woordje wijkagent komt twee keer voor in deze nota als ik het opzoek, een keer met bedrijfsterreinen en een keer de digitale wijkagent. Nou dat is net wat ik bedoel. Laten we ook focussen op de praktijk, net als het OM ieder jaar zijn prioriteiten stelt. Gewoon heel concreet wat ze vervolgen en niet dat we niet alleen onze beleidsmatige aanpak en ook op het stadhuis werken mensen aan veiligheid, maar dat we vooral ook meer leren en met elkaar bespreken hoe we die vertrouwdsheid met de politie op straat terugkrijgen. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. De Heer Zoghbi.

De heer Zoghbi: Dank u wel, voorzitter. Bedankt, burgemeester voor de uitgebreide beantwoording. Zoals mijn spreker hiervoor, Menno, kan ik misschien ook aansluiten bij het feit dat wij misschien dit stuk ook net iets anders hebben gelezen. Maar kan ik er dan van uitgaan dat in het uitvoeringsplan dan wel die concrete meetbare doelen, de mooie dingen die je net schetst over de buurtpreventie, hoe belangrijk ze zijn voor Rijswijk, dat die daarin worden meegenomen? Dat was hem, dank.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Van der Veer.

De heer Van der Veer: Dank u wel, voorzitter. Burgemeester, bedankt voor de uitgebreide beantwoording. Wellicht is het een suggestie bij het hoofdstukje ondermijning toch even laten kijken naar de term malafide bedrijventerreinen, want het lijkt wel of we alleen maar malafide bedrijventerreinen hebben. En het zijn natuurlijk enkele bedrijven, die op onze terreinen zijn. Dat was het, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel, de heer El Majjaoui.

De heer El Majjaoui: Dank, voorzitter, voor het woord en dank de burgemeester van het uitgebreide beantwoording. U stelt in uw beantwoording inderdaad dat de prioritering op basis van veiligheidseisen, die dan op dat moment zich voordoen, dan die verschuiving plaatsvinden. Recentelijk zag ik een aantal elektrische borden staan in de wijken waarop staat, waardevolle spullen moet u uit de auto halen. En dat vind ik een goed initiatief. Ook om de inwoners bewust te maken van dat er echt sprake is van diefstal uit de auto's. Maar bent u mee eens dat ook auto's, onderdelen van de auto's verwijderd worden? Want onlangs zijn er nog uitlaten met edelmetalen verwijderd en koplampen voor en eentje zelfs op heterdaad. Deze zijn ook terug te vinden bij de politie, want er zijn allemaal aangiften voor gedaan. Hoe gaan we hiermee om? Om dan in de strekking te blijven met het CDA en om terug te gaan naar dat ouderwetse, het ouderwetse verhaal blauw op straat. Want dit thema die speelt al een tijdje en in de gedachte dat er de afgelopen vier, vijf jaar een nieuwe aanwas zou komen. De aspiranten die weer zullen inleven en die zich plaats gaan vinden, plaats gaan nemen in de wijken. Hoe staat u hierin? Gaan, komt er nog een ontwikkeling aangaande zichtbaarheid? Zowel de politie en dan ook de boa's, dat ze gewoon echt daadwerkelijk op straat aanwezig zullen zijn. Per etmaal en niet alleen maar overdag, maar ook in de weekenden en ook in de avonden. Dat ze gewoon echt preventief kunnen surveilleren. Heeft u daar enig idee over of dat ooit nog terugkomt? Tot zover. Dank voor de tweede beantwoording.

De voorzitter: Dank u wel. Geef ik het woord aan de burgemeester.

De burgemeester: Dank u wel, voorzitter. Dank voor de gestelde aanvullende vragen. In reactie op de vraag van de VVD kan ik melden dat nu de planning is om het project versterken maatschappelijke weerbaarheid en veerkracht in Rijswijk op 16 december in het college vast te stellen. Dat is het uitgangspunt en dan na, als dat wordt vastgesteld, zult u dat dus voor het reces ontvangen de raadsinformatiebrief waarover u naar hebt gevraagd. Dan ga ik terug naar het CDA. Dat is ook ons uitgangspunt, dat we meer zichtbare wijkagenten op straat willen en daarom gaan we ook juist die samenwerking met Laak ook realiseren. Dat is namelijk ook de uitgangspunt van de politie om meer zichtbaarheid, meer nabijheid. Dat is iets wat mensen heel veel aangeven dus dat is eigenlijk links of rechts, dat is iets wat mensen heel graag horen en willen. En ik had ook de vraag gesteld van naar die wijkagenten. We hebben er op dit moment negen. Maar daar komen er drie fte bij. Dus het is een forse uitbreiding voor Rijswijk. Het moet alleen nog, de wervingsprocedure moet nog worden doorlopen. En ik denk dat het ook goed is om vanuit uw raad, ik vind het altijd belangrijk dat u ook in contact staat met onze wijkagenten. Ik zie ze regelmatig, maar het is misschien ook goed om jaarlijks samen met die wijkagenten het contact hebben als raad. Om zo ook van, dat jullie ook zelf kunnen aangeven wat jullie zien en horen. Dan inderdaad Wij Rijswijk, mijnheer Zoghbi, die buurtpreventen kunnen we zeker ook in het uitvoeringsplan goed aangeven. Dat geldt ook voor het wijkgericht werken. Dus dan kunnen we ook nadrukkelijk ... Ik vind deze signalen wat u aangeeft juist verrijkend en kan juist onze het uitvoeringsplan ook alleen maar een goede aanzet geven. Hiermee, met deze vragen die u stelt, geeft u eigenlijk hele goede kaders mee aan mij. Dan mijnheer El Majjaoui, u vindt het een goed signaal dat u opeens een tekst ziet met van waardevolle spullen uit de auto's halen. Dat zien, dat doen we bijvoorbeeld ook vandaag in de Herenstraat staat een tekstkar met 'rij voorzichtig, u bent als fiets te gast'. Die tekstkarren zijn effectieve manieren om ook inderdaad signalen aan te geven. Als het gaat om auto-inbraken of bijvoorbeeld inbraken in woningen, dan kijkt de politie heel goed van is er een bepaalde probleem, is er een soort patroon, waardoor daarna ook een effectieve aanpak kan worden gevolgd. Zo is er een team verdachten ook aangehouden, die verantwoordelijk was geweest voor inbraken in Oud Rijswijk, in woningen. En auto's, onderdelen en auto's zelf zijn ook populaire middelen om helaas te stelen. Daar zijn we, waren zelfs terug te zien welke type auto makkelijk was om te stelen. Dat soort informatie wordt wel degelijk gedeeld. Ik denk dat ik hiermee alle vragen heb beantwoord.

De voorzitter: Korte interruptie.

De heer Van Enk: Mag het, interruptie? De burgemeester gaf aan van negen naar twaalf wijkagenten. Dat is mooi. Maar wat, ik had ook eerder gevraagd, wat zien we nu aan surveillance, los van wijkagenten op straat? Hoe staat dat in verhouding tot politiepersoneel wat binnenshuis werkt? Is dat een agent op straat, twee op het bureau of is dat anders? Hebben we daar enig idee van?

De burgemeester: Ik vind dit, eerlijk gezegd, meer een vraag aan de politie zelf. Het is meer over de bedrijfsvoering. Ik bemoei me niet met hoeveel wijkagenten op straat en hoeveel op het bureau. Het uitgangspunt is wel zo veel mogelijk zichtbaar buiten zijn en zeker op plekken waar dat nodig is. Dus het is natuurlijk heel fijn dat wij ook wijkagenten hebben die soms ongelooflijk goed weten wat er in, achter ook een voordeur speelt en dat met mij deelt. Maar ik kan u niet vertellen van zoveel agenten, zo is de verhouding. Uitgangspunt is wel zichtbaarheid, nabijheid. Omdat ik ook en de politie daar ook in gelooft. En daarom is ook die, dat hele verkenning naar de toekomstbestendige basisteams ook doorlopen en is dat het uitgangspunt. En daarom hebben we, gaan wij ook samen met Laak werken. Dat is, denk ik, een antwoord op uw vraag.

De voorzitter: Dank u wel. Dan even onder het voorbehoud van aanvullende vragen, mag dit stuk als akkoordstuk naar de raad?

De heer Van Enk: Ik zou ook een voorbehoud willen vragen op het eventueel indienen van een motie. Zonder dat het ...

De voorzitter: Ja, kan altijd. Maar dan kijk even naar de griffier. In principe als akkoordstuk, tenzij. Ja? Dank u wel. Dan schorsen wij even om mevrouw Van de Waart, wethouder, deze kant op te krijgen. Ik stel voor 5 minuten.

De voorzitter: Ik denk dat wij weer kunnen gaan beginnen als de wethouder even diep heeft ademgehaald. Zijn we er allemaal weer klaar voor? Dan geef ik het woord aan mevrouw Van de Waart. Die had nog een mededeling wat hoorde bij agendapunt, even kijken hoor, 5. Bij deze.

Mevrouw Van de Waart: Dank u wel, voorzitter. En ook fijn dat ik de mededeling nu nog even mag doen omdat ik eerst in forum samenleving zat. De mededeling gaat over de Vlietlijn dus niet geheel toepasselijk voor de laatste bespreking. Maar tijdens laatste BO, bestuurlijk overleg van de Vlietlijn, is mijn beeld dat het project, overigens zoals bijna alle andere meertrajecten in de regio, hoger in de kosten zal uitvallen. Er wordt dus een nadere studie gedaan naar hoeveel meerkosten we het over hebben en welke maatregelen nodig zijn. Voor de duidelijkheid, het gaat over de projectkosten over het hele project. Niet zozeer over de Rijswijkse bijdrage. De presentatie van de schets, van het SO, het schetsontwerp, plus de kostenraming is gepland voor ongeveer maart, april 2026. Dan hebben we een totaalbeeld op alle opgaven en meerkosten die gebruikelijk zijn bij de MIRT-systematiek. En uiteraard krijgt u dan deze informatie.

De voorzitter: Dank u wel. Ik weet niet of daar vragen over zijn, maar anders kunnen die misschien gewoon meegenomen worden bij het agendapunt 10.

10. Raadsvoorstel Besluit over Maatregelpakket verkeer voor de Vlietlijn (RV 25 104)

De voorzitter: Dan gaan wij over naar agendapunt 10. Ik ga gewoon even het rijtje af, want dat lijkt me het handigst. Mag ik bij u beginnen? De heer Zoghbi.

De heer Zoghbi: Dank u wel. Op dit moment hebben we even een vraag. In het maatregelpakket staat dat het verkeer vanaf de parallelbaan alleen nog rechtsaf de Mercuriusweg op kan. In zowel plan A1 als in plan 2. Maar in het ontwerp van Den Haag voor de vrije busbaan Binckhorstlaan, onlangs gepresenteerd aan de raad daar en ook op de website van de projecten in Den Haag beschikbaar, staat dat rechtsaf ook niet meer mogelijk is. Dus mijn vraag is eigenlijk hoe het kan dat we een maatregelpakket hebben waarbij we twee keuzes hebben die eigenlijk niet uitgevoerd kunnen worden. Dus hoe dit onze besluitvorming gaat beïnvloeden. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Van der Weij.

Mevrouw Van der Weij: Dank u wel, voorzitter. Allereerst dank aan de wethouder voor de beantwoording van de vragen. We hadden best wel wat vragen gesteld over gedoseerd sluiten verkeerspunten buiten het projectgebied en over de verkeersveilig- en leefbaarheid. De antwoorden stemmen ons hoopvol, dat is mooi. Maar de besluiten die door de raad worden voorgelegd, komen we steeds ook wel een stapje dichterbij de Vlietlijn en dus is het wat ons betreft goed om die randvoorwaarden goed scherp te hebben en scherp te stellen mogelijk. Denk erover om een amendement daarvoor in te dienen om die randvoorwaarden met elkaar te verwoorden en denk daarbij bijvoorbeeld ook aan de leefbaarheid, het groene stroom principe. Maar gegeven de

antwoorden van de wethouder is de vraag of dit nog extra kan bijdragen of dat het al voldoende geborgd is in onze Rijswijkse voorwaarden? Kan de wethouder hierop reflecteren? Dank je wel.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Stuijtzand.

De heer Stuijtzand: Voorzitter. Even kijken, onze schriftelijke vragen zijn al reeds beantwoord. Voor het eerste termijn hebben wij geen vraag.

De voorzitter: Dank u wel. De heer El Majjaoui.

De heer El Majjaoui: Dank, voorzitter, voor het woord. Ik heb eigenlijk een tweetal vragen aanvullend op reeds gestelde vragen door collega-fracties, fractieleden. De eerste vraag betreft, bij de maatregelenpakketten worden deze onderzocht wat de effecten zijn op de aanrijtijden van hulpdiensten, de brandweer, politie en de overige hulpdiensten? En de tweede vraag betreft, hoe is het in de verkeersmodellen rekening gehouden met de Rotterdamse baan? Als logische alternatieve route voor doorgaand verkeer? Dat we uit onze wijken willen weren. Dus deze twee vragen zou ik graag beantwoord willen hebben. Dank.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Kames.

Mevrouw Kames: We hebben inderdaad een zevental vragen gesteld en ik zie net dat daar ook de beantwoording op is gekomen. Die zullen we gaan lezen en dan komen we erop terug.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Van Enk.

De heer Van Enk: Voorzitter, een ingewikkeld raadsvoorstel. Die mobiliteitsonderzoeken, dat is niet makkelijk te lezen, denk ik, voor iedereen. In ieder geval ook niet voor mij. En daarom probeer ik het even terug te dringen tot de basale vraag nog los van de Vlietlijn. Er wordt in de Binckhorst gewoon gigantisch gebouwd dus daar komt, ondanks pogingen van het Haagse college om autoverkeer daar en autobezit daar zo veel mogelijk te vermijden, daar komt gewoon extra verkeersbewegingen uit los. En als je dan kijkt naar al die maatregelenpakketten en je brengt dat ook terug tot even de zuivere knip. Dat denkt het makkelijkst, dan kun je kiezen tussen een knip op de Geestbrug en je kunt kiezen voor een knip op die andere brug aan de Binckhorstlaan. En dan denk ik bij de veranderende situatie van die toename van woningbouw in de Binckhorst, lijkt het mij volstrekt logisch om die knip ook daar te leggen. Want het probleem zit hem niet in het autoverkeer tussen Voorburg en Rijswijk. Het zit hem in het te weinig gebruik maken van de Rotterdamsebaan. Die daar juist voor was bedoeld om dat, de Binckhorst te ontlasten. En wil je die ten volle benutten, dan zou je kunnen overwegen daar een knip of allerlei andere verkeersbeperkende maatregelen te nemen. En bij gebrek aan een duidelijke redenering waarom die knip juist aan de Geestbrugweg zou moeten komen, zou ik zeggen voor mijn fractie houden we de voorkeur om niet dit mee te nemen als voorkeursalternatief. Maar vooral kijken naar de mogelijkheden voor knip of afremming aan de Binckhorstlaan om de Binckhorst af te sluiten qua autoverkeer. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Oelen.

De heer Oelen: Dank, voorzitter. Dank ook voor dit voorstel. Het duizelt de heer Van Enk een beetje, daar herken ik mij volledig in. Ik heb misschien nog wel een vraag die eerder of die nog meer voorliggend is. En dat is de vraag, waarom ligt dit voorstel hier überhaupt nu voor op dit moment? Dat begrijp ik eigenlijk al niet. En ik begrijp het wel helemaal niet als ik in het voorstel lees dat er eigenlijk nog verduveld veel onbekend is, omdat nog allerlei onderzoeken gedaan moeten worden. Er zijn allerlei kruispunten, zijn buiten scope bepaald. Dan wordt er gezegd, we kunnen onder voorwaarden is de knip op de Geestbrugweg misschien wel mogelijk, maar of die voorwaarden

kunnen gaan gelden dat weten we eigenlijk niet. Dat moeten we allemaal gaan onderzoeken. Voorzitter, ik krijg daar een wat onrustig gevoel over, maar dat zal waarschijnlijk ook wel komen omdat ik niet zo heel erg van salami houd. En ik heb het gevoel dat ik hier naar een plakje salami kijk, volgend op allerlei andere plakjes salami of misschien heet het ook wel een fuik waar we in moeten zwemmen. Dus mijn eerste vraag zou eigenlijk zijn, waarom moeten we hier nu over besluiten? Waarom wachten we gewoon niet tot we een volledig plaatje hebben? En wat gaat er mis als wij als raad hier in Rijswijk zeggen, nou college het antwoord is gewoon op dit moment nee. En wat gebeurt dan in het grotere geheel? Ik denk dat dat mijn allergrootste en belangrijkste vraag is. Nog twee andere punten. Maatregelenpakket één, er wordt gezegd dat heeft dan tot resultaat dat er minder verkeer komt en dus dat het verkeersveilig wordt op de Geestbrugweg. Dat is natuurlijk een waarheid als een koe. Weer je het verkeer, dan is het verkeersveiliger. Ik bedoel moeilijker moeten het vooral ook met zijn allen niet gaan maken. Maar is ook meegenomen dat het ontzettend veel gevolgen heeft voor inwoners uit Leeuwendaal, uit Cromvliet, uit Rijswijk, de Bomenbuurt die ontzettend interactief verkeer hebben met Voorburg en terug. Met ondernemers, met bezorgers, noem het maar op. Daar lees ik helemaal niks van terug in dat hele voorstel. Dat lijkt wel helemaal niet gewogen te zijn. Ik vind dat heel erg merkwaardig. En wat je ook gaat krijgen, is op het moment dat je een knip gaat neerleggen op die Geestbrugweg dan moeten die bewoners uit Leeuwendaal, Cromvliet, die moeten allemaal die wijken uit via de Haagweg. Terwijl het model zegt, de Haagweg wordt sowieso al drukker. Moeten al die mensen, moeten daar ook nog een keertje via die Haagweg die wijk uit. Dat is toch een hele merkwaardige situatie? Dat is toch apart dat dat wordt voorgesteld? Dus ik wil eigenlijk wel weten hoe dat nou eigenlijk allemaal zo gewogen is en hoe dat heeft meegewogen in het voorstel? En tot slot een heel klein vraagje en het zal ongetwijfeld toevallig zijn, maar net deze week ligt er dan een aanvraag omgevingsvergunning voor de renovatie van de Geestbrug. Toeval of niet? Tot zover, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Braam.

De heer Braam: Dank u wel, voorzitter. Klein beetje dezelfde lijnen wat de VVD ook heeft. We zetten sowieso onze grote vraagtekens bij het behandelen van dit stuk. En al was het maar, je hoeft alleen maar de kranten erop na te slaan en eigenlijk ook het verhaal wat net aan begin van uw betoog, mevrouw van de Waart, wethouder van de Waart werd aangegeven. Dat luidt alleen maar een nieuwe periode in van heel veel vraagtekens. Wat gaan we doen om feitelijk het probleem autoverkeer, want daar wordt het dan, wordt eigenlijk op gedoeld, om dat grotendeels op te lossen? Inmiddels is op de Binckhorst al duidelijk dat je dat dus niet oplost volgens het beruchte STOMP model. Want daar is iedereen die gewoon een auto wil hebben, heeft een auto, kan hem alleen op dit moment dus niet kwijt. Dus dat betekent ook straks wat, op het moment als we in Rijswijk heel driftig aan de slag gaan met hele scherpe parkeerlimieten voor toch bepaalde woningen. Maar goed, we zullen dat nog moeten beleven. Maar waar, weten we, waar een reiziger vreselijk hekel aan heeft, is het afsluiten van stukken. Dus het reizigersplein wordt door Den Haag al voor een deel straks afgesloten. Of in ieder geval het verkeersgebruik daar, wordt beperkt. Op de Binckhorst is straks de bedoeling dat er beperkingen zullen zijn in de richting van Voorburg. En dan gaan we als gemeente Rijswijk ook nog gezellig meedoen door mogelijk de Geestbrug, belemmeringen daarop los te laten en dus verkeer vanuit buiten Rijswijk niet meer Rijswijk in te laten. Maar andersom als we even naar het ziekenhuis moeten, noodgedwongen met een ziek kind, die absoluut niet meer kan lopen, dan kunnen we die brug niet eens meer over. Dat zijn toch wel dingetjes in ieder geval waar je, waardoor je achter je oren gaat krabbelen of je dat wel moet gaan willen? Dus voorzitter, ik heb alles gelezen en laat ik heel simpel stellen, onze fractie neemt de informatie die hier staat vooralsnog ter kennisgeving aan. En een beslissing nemen daar, zover zijn we nog lang niet. Zolang er ook nog zo vreselijk veel onderzoeken gedaan moeten worden. En er mogelijk straks allerlei oplossingen zullen

moeten worden gecreëerd met waarschijnlijk ongelijkvloerse kruisingen en dergelijke, wat ik me zomaar kan voorstellen. En misschien straks toch wel die Beatrixlaan, die dan ondertunneld moet gaan worden om ook een deel van deze problematiek op te lossen. Ik denk dat we al gauw een kwart miljard tot een half miljard verder zijn voordat we überhaupt zo'n voorstel als dit kunnen gaan omarmen op wat voor manier dan ook, welke variant er ook gekozen wordt. Dat is het, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. GroenLinks, mevrouw Oude Alink.

Mevrouw Oude Alink: Dank, voorzitter. Als eerste mijn complimenten voor het vele werk dat is verricht op dit dossier, want we hebben veel informatieavonden gehad. Medewerkers hebben ons uitgebreid geïnformeerd over een heel complex vraagstuk en ik vond het toch best begrijpelijk, dus dank daarvoor. Wij zien nu een maatregelenpakket één en twee. Pakket één op de Geestbrug en twee op de Binckhorst. En als ik de stukken goed interpreteer en ook het advies van de werkgroepen, dan liggen de gevolgen in het scenario van het pakket twee op de Binckhorst juist bij Leidschendam-Voorburg en Rijswijk. Onze wegen worden relatief drukker en de wegen in Den Haag blijven dan ongeveer hetzelfde. Ik kan me wel vinden in de onderbouwing van pakket één uit het voorstel. Ik zie ook steun vanuit de werkgroep, die zich hierover heeft gebogen hiervoor. Maar er moet inderdaad nog wel wat gebeuren voordat dat ook daadwerkelijk mogelijk is. Dat stelt het voorstel ook. Dat stellen de onderzoeken ook. Dat stelt de werkgroep ook. Wij willen graag een veilige Geestbrugweg. Dat kan en moet gewoon veel beter. En bij ons ligt de prioriteit bij de veiligheid van voetgangers en fietsers die nu onder de maat is. In lijn met de werkgroep zijn we ook benieuwd naar de mogelijkheden voor een spitsmaatregel en een postcodemaatregel voor bestemmingsverkeer en niet bestemmingsverkeer of een combinatie daarvan. En een dergelijke maatregel zou voor ons wel een voorwaarde kunnen zijn als deze ook daadwerkelijk effect heeft. Want wat ons betreft moet verkeer tussen Oud Rijswijk en Voorburg wel blijven bestaan. De bedenkingen van de werkgroep begrijpen we ook wel als het gaat om de leefbaarheid langs de Geestbrugweg. En zou het mogelijk zijn om maatregelen om deze te verbeteren eventueel eerder in te voeren? Zou mogelijk nu al voor een verbetering kunnen zorgen. En het is ook uiteraard belangrijk voor ons dat er serieus wordt gekeken naar het groen langs de Geestbrugweg, want het is al een hele drukke straat. En als daar een verslechtering van het groen optreedt, dan krijgen weggebruikers die niet in haar auto zitten, straks te weinig frisse lucht of koeling. Tot zover.

De voorzitter: Dank u wel. Dan geef ik het woord aan de wethouder. Ja we zijn al rond. Snel hè? Gaat sneller dan in het andere forum.

Mevrouw Van de Waart: Ik moet jullie wel zeggen, jullie zijn echt een stuk sneller dan de andere forums. Niet zeggen tegen ze. Om te beginnen, voorzitter. Ik kan me nog herinneren een paar maanden terug, toen hadden we een inspreker en weten jullie nog? Toen zaten we eigenlijk in de situatie waarin ik gewoon merkte dat de werkgroep meer informatie had dan ik en ook dan u. Afgelopen maanden heb ik daarom geprobeerd met u te investeren in de kennis die u heeft. Er zijn meerdere presentaties geweest en de kennis die ik ook zelf heb. Want op een gegeven moment merkte ik dat de werkgroep echt heel erg nauw betrokken was. Ik denk dat ik kan zeggen dat u echt alle informatie heeft die ik ook heb. En dat we dus gevraagd zijn een besluit te nemen met de informatie die er nu is. Dus dat vond ik toch even belangrijk om te benadrukken, want de laatste keer dat we het hierover gehad hadden, zaten met zijn allen toch een beetje in een ongemakkelijke situatie. En ik hoorde net ook al van er zijn ook meerdere van jullie naar de presentatie geweest. En volgens mij is onze informatiepositie en daar is dus ook de mogelijkheid om dingen te besluiten, denk ik wel van andere orde. Dat doet niks af van het feit dat het best, die MIRT-projecten zijn altijd ingewikkeld. En gaan altijd in fase. En of dat het nou salami is of fase, dat maakt het altijd ingewikkeld. Toch zou ik willen benadrukken dat het besluit wat nu voorligt onderdeel is van de plan

en studiefase. Het besluit wat voorligt, betekent nog niet dat u een verkeersbesluit neemt. Of dat u besluit om te zeggen daarmee is het allemaal goed met de Vlietlijn, want die beslissing neemt u uiteindelijk pas als het complete verhaal compleet is. En dan kunt u ook kijken of alle moties en amendementen, die u eerder hebt aangedragen goed zijn uitgevoerd. Dat is, dat hecht ik toch heel even aan om te zeggen. Dus de eerste vraag van de VVD was, waarom dan nu deze voorliggende vraag? Voorzitter, ik weet niet of dat ook de vraag was die nu nog gesteld wilde worden?

De heer Oelen: Ja, als de voorzitter mij toelaat. Maar, ik begrijp hoe MIRT-procedure werkt en ik snap dat dat in fases wordt opgeknipt. Maar dan wil ik wel weten, dat als wij hier ja tegen zeggen dat dit of mijn veronderstelling dan klopt, dat dat een besluit is waarmee maatregelenpakket één, zoals het college zou voorstellen of maatregelenpakket twee, als daar een amendement op zou komen, inderdaad wordt doorgevoerd. En dat is dan wat anders dan de suggestie dat het hele pakketje op een gegeven moment hier weer op tafel komt te liggen, waar dan ja of nee tegen gezegd kan worden. Is daar, is er een weg terug hierna?

Mevrouw Van de Waart: Wat er gebeurt met het besluit wat u neemt, is dat het gebruikt wordt voor het uitwerken van het voorstel voor de inrichting van de Geestbrugweg. Daar geeft u richting aan. En dat is onderdeel van deze onderzoeksfase. Dus het is inderdaad zo dat u, in het straks het eindvoorstel, daar ziet u dat element in terug. En dat ziet u dus ook terug in de manier waarop die Geestbrugweg en het knooppunt met de Haagweg is ingericht. En daar is eigenlijk dat besluit voor bedoeld. Dus uw vraag was, waarom ligt dat nu voor en kunnen we niet beter wachten? Het ligt nu voor omdat u daarmee richting kunt geven. Gaan ze die uitwerking doen? Sowieso, want als we niks besluiten, is het een soort van witte vlek. Ze hebben genoeg te doen dus dan gaan ze vooral bezig met andere dingen. Ik heb geen idee hoe ze het oplossen als we nooit wat beslissen, zullen we maar zeggen en of dat er dan toch uiteindelijk wat ingetekend wordt. Het is vooral bedoeld dus om die Geestbrugweg en de omgeving daarvan, een goed plan van te maken. Volgens mij is dat ook als er zoet zit aan dit hele pakket aan maatregelen, is dat het zoet aan dat pakket aan maatregelen. Daar is geld voor gereserveerd om die Geestbrugweg en de kruising met de Haagweg te verbeteren en daar geeft u dus nu richting aan. En wat er bestuurlijk is afgesproken, dat is dus onderdeel van de plan en studiefase. En pas aan het eind van de plan en studiefase maakt u de beslissing voor de volgende fase. Het is natuurlijk wel zo dat u als u één kiest of twee, als u daar met zijn allen over eens bent, dat dat wordt uitgewerkt in het schetsontwerp voor de Geestbrugweg. Dan wordt niet die andere uitgewerkt. U vroeg ook, er is nog heel veel onbekend om over bepaalde kruispunten. Dat klopt en dat is eigenlijk ook een hele harde randvoorwaarde om überhaupt straks uit die plan en studiefase verder te kunnen komen om naar de volgende fase te kunnen. Al die kruispunten moeten een ontwerp krijgen dat werkt. Dat ziet u ook aan het besluit, want anders dan kunnen we überhaupt niet verder. En dat is eigenlijk voor het hele projectteam nog een enorme uitdaging. En de meest belangrijke voor Rijswijk is het kruispunt met de Haagweg. Dat is echt nu al een druk kruispunt. Echt wel een ingewikkelde studie en daar wordt dus apart ... Dat is eigenlijk een randvoorwaarde om überhaupt verder te kunnen. En zo zitten er nog een paar in het plan. Dus ik hoop in ieder geval daar duiding aan te geven, waarom we dat nu moeten doen, is omdat we daarmee zelf sturing kunnen geven aan hoe ze dat dan verder kunnen ontwerpen. Als je namelijk niks doet, dus als je geen voorkeur, nee ... Als je geen maatregelen neemt, zo moet ik het zeggen, want als je geen voorkeur dan weet ik niet precies wat er gebeurt in het schetsontwerp. Misschien laten ze ons dan wit of zo? Maar als je geen maatregelen neemt dan kan het eigenlijk niet uit op de Geestbrugweg. Of je moet hele grote consequenties doen voor bomen, voor fietsers, voor wandelaars. Nou hoorde ik volgens mij ook al heel even, dat is volgens mij ook niet wat je wenst. Dus het moet uiteindelijk wel allemaal in dat ontwerp passen. Dus dat is heel even, toch even, dat wilde ik als eerste even beetpakken. Want volgens mij is best een essentiële vraag van u, waarom moeten we dat nu beslissen? Nou niet

omdat het van mij per se moet, maar omdat het ons gevraagd is in dat proces, van geef richting aan waar we moeten doen. Een andere belangrijke voorwaarde, want anders gaat helemaal niet werken, is dat Leidschendam-Voorburg eigenlijk dezelfde keus maakt. Want het is aan elkaar gekoppeld en die hebben in januari de besluitvorming en daar ligt eigenlijk hetzelfde voorstel voor. Dus ook als u iets kiest en zij kiezen iets anders, komen we ook weer voor een nieuwe situatie terecht. Is allemaal nog niet zo makkelijk, zullen we maar zeggen. En ook weer heel eenvoudig, want laten we eerlijk zijn, het is gewoon al heel druk op die Geestbrugweg. En we zien die auto's al komen omdat er gebouwd wordt op de Binckhorst. Is toch een beetje een gegeven voor ons als Rijswijk. Dat is niet de keuze, ze hebben aan ons niet gevraagd of dat we dat gingen doen. En ondanks dat ze inderdaad maatregelen nemen om te stimuleren dat mensen minder auto's hebben, zien we gewoon enorme auto toename. En de mensen die aan de Geestbrugweg wonen, merken dat ook. De toename daarvan.

De heer Van Enk: Voorzitter, als ik mag, dan kunnen we misschien meteen tot de kern, wat mij betreft tot de kern doordringen. Dat klopt wat de wethouder zegt. En ik zei net in mijn eerste termijn, is het dan niet gewoon logisch om ook de knip of de verkeersbelemmerende maatregelen in eerste plaats daar te leggen, waar die in, naast die wijk waar die woningen worden gebouwd? Ik zou ook niet begrijpen waarom Leidschendam-Voorburg een voor geeft voor een knip op de Geestbrug in plaats van een knip op de Binckhorstlaan.

Mevrouw Van de Waart: Dank u, voorzitter. Ik wilde nou net precies die vraag beantwoorden. Ik doe het niet helemaal in de logische volgorde, doe even in volgorde van denkwijze hoe kom je daar dan aan? Er zijn allemaal studies gedaan naar alle mogelijke, u noemt nu een knip, maar daar ga ik straks ook nog heel even op in, naar allerlei mogelijke maatregelen die je kunt doen. En er zijn eigenlijk maar twee pakketten uitgerold die überhaupt enig houtsnijden en dat is maatregelenpakket één en maatregelenpakket twee. Degene die bij de presentatie is geweest, heeft dat tot zijn, u was er zelf ook trouwens, heeft het in detail kunnen volgen. En als u daar nog vragen over heeft, ik wil u absoluut van ambtelijke bijstand voorzien om daar nog eens op door te gaan. Maar wat blijkt in maatregelenpakket twee, is dat daarmee eigenlijk de Geestbrugweg en de Marian, Prinses Mariannelaan juist drukker wordt. Dus het klinkt zo logisch van, maar zij hebben meer mensen dus daar moet de knip. Maar het gaat ons juist niet helpen en het komt dus ook de verkeersveiligheid niet ten goede. En we houden dus eigenlijk meer doorgaand verkeer. En we kunnen natuurlijk die modellen in twijfel trekken, maar dit is wat de experts ons hebben verteld. Dus wat zo logisch klinkt, blijkt dus niet uit de modellen.

De heer Van Enk: Voorzitter, nog even een interruptie. De wethouder refereert aan die bijeenkomst, waar ik inderdaad ook was. En daar was het wel zo, ik wil niet flauw doen, maar dat was het wel zo dat degene die dat mobiliteitsonderzoek toelichtte, begon met zich te verontschuldigen dat hij geen expert was op het terrein van verkeersonderzoek.

Mevrouw Van de Waart: Ja, maar dat was degene die presenteerde. Er zit echt een hele bak met mensen achter. En als u ze graag allemaal een keer wil ontmoeten, wil ik dat best faciliteren. Maar geloof me dat is, daar zit echt een hele bak met experts achter. En er zijn ontzettend veel modellen de revue gepasseerd en dit is, dit zijn echt de twee pakketten die überhaupt enig houtsnijden als het gaat om automobilititeit. Als je er gewoon logisch naar kijkt, even los van of je het eerlijk vindt of niet, waar dan de knip komt, levert pakket één uiteindelijk het beste resultaat op voor Rijswijk. En daarom ligt dat hier, het voorstel. Als u het daarmee oneens bent dan zou ik zeggen, dan is het aan uw raad. Maar dit is eigenlijk het meest logische voorstel. Ik ga nog even wat andere vragen doen. Ik wilde toch heel even over, u noemt toch een paar keer de knip. En u vraagt ook naar de mogelijkheden voor en die zitten ook in het voorstel, voor spitstijden en voor kenteken doorsluizen. Die zitten allemaal nog in het onderzoek en er is zelfs nog eentje bijgekomen naar aanleiding van de

presentatie. De vraag is gesteld door een van de raadsleden van de VVD, die daarnaast woonde. Dus misschien toch met enige kennis van zaken. Kunnen we het niet combineren? En daar is toen van toegezegd, ja dat onderzoeken we ook. Dus dat je zowel de spitstijden doet, niet iedereen kan er dan met de spitstijden doorheen, maar wel de rest van de dag. Maar de mensen die direct in de omgeving wonen, die mogen er wel met de spitstijden doorheen. Dat reduceert in ieder geval het verkeer zodanig dat het daar nog te doen is. Dat zit allemaal nog in het onderzoek. En ik kan u verklappen dat wethouderkeuze Leidschendam-Voorburg en mijzelf, altijd hebben gepleit voor niet een complete afsluiting, omdat het namelijk ook datgene is wat u ons mee heeft gegeven in uw amendement en moties. Zoals ik ernaar kijk, zijn het vooral die alternatieven die relevant van zijn voor het onderzoek, dus niet volledige afsluiting. Daarom noem ik het ook geen knip, maar verkeersmaatregelen die verder worden onderzocht. Even kijken, want dan ga ik toch wel even ... Wij Rijswijk stelde een hele, hele technische vraag. Daar kom ik even op terug, over die rijbanen. Als dat goed is dan doe ik dat schriftelijk. Even kijken hoor. En D66 vroeg van zijn er nog amendementen die zou helpen om ... En u noemde een paar randvoorwaarden, veiligheid, groen. En daarmee kon ik niet helemaal duiden wat u nog zocht. Wat ik wel kan aanbieden, is ik heb eigenlijk zelf best een goed overzicht gekregen van de moties en amendementen die u eerder heeft gemaakt. En die zijn eigenlijk best heel sturend tot op heden. Als ik die nou gewoon eens met u deel, want dat is een heel overzichtelijk rijtje, er staat ook bij waar we tot nu toe, waar ze in worden verwerkt, dan kunt u misschien zelf ook kijken wat u zoekt en wat u eventueel nog mist. Is dat een goed voorstel? En als u daar nog over wil... Dan hoor ik het graag. PGenR vroeg om het effect van de aanrijtijden. Dat wordt natuurlijk altijd in gesprek met de hulpdiensten gedaan. Dat is altijd iets met beoogde maatregelen om dat af te stemmen. Want zij moeten natuurlijk door kunnen. Voor hun is het nooit de volledige afsluiting langs die weg. En dat geldt overigens ook voor de fietsers en de voetgangers, die kunnen er ook altijd gewoon door. De vraag was ook, is de Rotterdamsebaan meegenomen? Ja, die is zeker meegenomen in het verkeersmodel. Wat je ziet, is dat het verkeer uiteindelijk snelste weg kiest in het model en dat is nu nog niet vaak genoeg de Rotterdamsebaan. Maar met maatregelen wordt dat vaak wel een dichter, een optie die aantrekkelijker is voor autoverkeer. Even kijken naar CDA. Volgens mij de vragen beantwoord. Even kijken hoor. U vroeg, VVD, u vroeg is er wel rekening gehouden met interactie tussen Rijswijk en Leidschendam-Voorburg? Absoluut. Dit is onderwerp van gesprek. Is trouwens ook iets waar ik met Leidschendam-Voorburg enorm in optrek. Het is onderdeel van en dan moet u mij even ... Ik weet even niet of het een motie of een amendement was, maar wat u heel duidelijk heeft aangegeven en wat we ook duidelijk doen en daarom zijn ook die verschillende varianten van maatregelenpakket één naar voren gekomen, juist omdat dat heel belangrijk is. En u heeft het nog over de Haagweg. Die wordt gewoon drukker en dat heeft niet zozeer te maken met deze maatregel, maar we zien gewoon die Haagweg ook autonoom drukker worden. En u refereert naar een aantal maatregelen die zijn genomen in Den Haag. Daar hebben we natuurlijk al vaker over gehad. Vormen ook niet direct onderdeel, maar zitten wel in de scope van het complete onderzoek. U vraagt, is toevallig dat een omgevingsvergunning is aangevraagd voor de renovatie van de Geestbrug? Het is nooit toevallig dat iemand een omgevingsvergunning aanvraagt, dan hebben ze meestal een plan. Maar in dit geval heeft het niet gelinkt aan de Vlietlijn. Het gaat over het onderhoud van de Geestbrug. Dat staat al heel lang in de planning. Sterker nog, wij zijn de laatste brug van de provincie. We zijn overigens nog wel in onderhandeling wanneer ze dat willen, want ze kwamen met een termijn waar ik niet zo heel gelukkig van wordt. Daar wordt nog over gesproken, maar in ieder geval gaat het over gewoon gepland onderhoud van de provincie. Beter voor Rijswijk, u bent eigenlijk gewoon tegen het afsluiten van alle mogelijke manieren voor het autoverkeer. U noemt daarbij een aantal voorbeelden. Ik hoop in ieder geval aan te geven dat er wel maatregelen zijn, maar geen echte afsluiting op dat gebied. Ik moet ook heel eerlijk zeggen als het in spitstijden voor sommige mensen wordt afgesloten, nu sta je ook muurvast met de spits en dat wordt alleen

maar erger. Dus in die zin is het al lastig om met je auto daar te komen. En uw vraag, wat gaan we doen aan het grote aantal autoverkeer? Dat is inderdaad wat je eigenlijk probeert te doen met zulke maatregelen, is dat eigenlijk meer de lokale autogebruiker nog wel gebruik kan maken van de Geestbrugweg en van de Geestbrug. En dat het verkeer wat eigenlijk doorstroomt richting de snelweg, andere opties kiest. Daar is dit eigenlijk juist voor bedoeld. Heel even kijken, hoor. Dan heb ik nog GroenLinks. Volgens mij heb ik al antwoord gegeven op de verschillende varianten. En u vraagt nog, kunnen maatregelen voor de verbetering eerder worden ingevoerd? Dat is niet het voorstel wat nu ligt. Wat wij wel doen, is met enige regelmaat monitoren hoeveel verkeer er over de Geestbrug gaat. Laten we eerlijk zijn, als die Vlietlijn er komt, gaat het nog heel erg lang duren. Ik bedoel, u heeft mijn mededeling zojuist gehoord. Ondertussen groeit gewoon de hoeveelheid autoverkeer en krijgen we uiteindelijk vanzelf een opstopping. Waar u misschien zelfs wel vraagt aan mij, via een motie, van gaat u toch maar eens met Leidschendam-Voorburg vragen om maatregelen te nemen. Dat is niet wat nu voorligt, maar ik kan me dat maar zo voorstellen dat het op een gegeven moment gebeurt. Wij monitoren het in ieder geval en kijken ook nog steeds naar de kleine aanpassingen, die we kunnen doen aan de Geestbrug om het toch leefbaar te houden voor de bewoners op dit moment. Voorzitter, volgens mij was dit mijn eerste termijn. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Dan de tweede termijn. De heer Zoghbi, heeft u behoefte aan de tweede termijn? Nee. Mevrouw Van der Weij.

Mevrouw Van der Weij: Dank u wel, voorzitter. Het voorstel van de wethouder om vanuit het huidige overzicht van alle moties en amendementen te kijken of de Rijswijkse belangen voldoende geborgd zijn, dat ontvangen we graag. En dan kunnen we dan nog even kijken of er aanvullend iets nodig is. En u gaf net ook aan over de verkeersdruk, die toch gaat ontstaan nog voordat die Vlietlijn überhaupt gerealiseerd is, zullen we maar zeggen. En of daar nog aanvullend iets voor nodig is, daar moet ik heel eventjes over nadenken, dus daar komen we misschien nog op terug. Dank u wel.

De voorzitter: De heer Zoghbi heeft toch nog een nabrander.

De heer Zoghbi: Dank je wel. Bedankt, voorzitter. Wanneer kunnen wij die schriftelijke beantwoording ontvangen?

Mevrouw Van de Waart: Ja voorzitter, uiteraard voor de raadsbespreking.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Stuijzand, behoefte tweede termijn? De heer El Majjaoui? Nee. Dan kijk ik even. Mevrouw Kames, nog behoefte aan tweede termijn? De heer Van Enk.

De heer Van Enk: Dank u wel, voorzitter. Ik wil zeggen dat ik het met de wethouder eens ben dat we niet moeten gaan zitten wachten tot de Vlietlijn wordt aangelegd. En de bouwactiviteiten in de Binckhorst, dat zijn grote aantallen woningen, dat is op zichzelf al een reden om naar de verkeersdruk te kijken en de verkeerseffecten. Ik maak het niet vaak mee, maar als er nu een verkeersonderzoek hier ligt wat gepoogd is uit te leggen met verschillende maatregelenpakketten en het druist gewoon tegen je gezond verstand in, dan kan ik maar één oplossing bedenken. Zonder stil te gaan zitten, zouden we eigenlijk moeten proberen wat het inhoudt als we die verkeersbelemmerende maatregelen beginnen aan de Binckhorstlaan. En die hoeven niet zo duur te zijn als verkeersbelemmerende maatregelen aan de Van Rijnweg, waar we ooit in de wijsheid compromis over hebben gesloten in deze raad. Maar er staan nu al, paar jaar, staan er betonblokken aan de Binckhorstlaan. Die hebben een soort wegversmalling tot effect. Volgens mij kunnen grotere bussen er niet doorheen. Je kunt dat ook tijdelijk nog verder afknijpen op het gebied van Voorburg. Je kunt het zelfs met een verkeersbesluit tijdelijk afsluiten. En ik zou toch wel erg benieuwd zijn wat het effect daarvan is. Ik denk namelijk dat als we al die nieuwe woningen op die manier afsluiten,

voorkomen dat die auto's langs Rijswijk naar de snelweg gaan. En dat verkeer zich afwikkelt binnen de Binckhorst. Dat dat nu ook al heel wat verkeersbewegingen kan teweegbrengen, beperken bedoel ik, het verkeer. En dat je op basis daarvan, van die proef, opnieuw gegevens kan sturen om te kijken hoe wij onze herinrichting van de Geestbrug, of van de Geestbrugweg, vorm zouden kunnen geven. Werkt het niet of werkt het zelfs zoals in het onderzoek wordt voorspeld, namelijk dat er in Voorburg alleen maar meer verkeer ontstaat, dan kunnen we altijd nog gaan keren. Maar ik zou zeggen we kunnen beide opties hier een onderzoek meegeven, maar laten we er een gewoon gaan proberen, samen met Voorburg. Ik ben erg benieuwd wat dat voor effect gaat hebben. Dank u wel.

De voorzitter: De heer Oelen, behoefte aan de tweede termijn? De heer Braam, behoefte aan de tweede termijn?

De heer Braam: Ja, voorzitter, nog eventjes. U geeft zelf ook aan en terecht ook, het verkeer gaat alleen maar toenemen de komende jaren, dat zonder meer. Ook niet voor niks heb ik al in eerste termijn al nadrukkelijk aangegeven van dat er zo goed als zeker, net zoals wat er op de Neherkade uiteindelijk verrassenderwijs gebeurd is en ook de route richting Madurodam verrassenderwijs gebeurd is, dat er dus extra tunnels zijn gerealiseerd. Of ondergrondse, halve hoe noemen we dat, een half ondergrondse bij de Neherkade. Dus die ongelijkvloerse kruisingen, dat zou voor de toekomst wel eens een oplossing kunnen zijn op meerdere fronten.

Er wordt geen Pokémon filmpje gemaakt, toch mijnheer Van Malsen? Ja, druk met uw mobiel bezig, dus ik denk ... Gelukkig, nee niet zoveel zin om in een Pokémon filmpje van mijnheer Van Malsen voor te komen, maar goed dat terzijde.

De voorzitter: Er wordt niet gefilmd hier.

De heer Braam: Ik wordt een beetje afgeleid door die telefoon. Sorry, mijnheer Van Malsen. Maar ieder geval als het gaat om het verhaal wat ik net al zeg van Beter voor Rijswijk heeft ook te alle tijden aangegeven dat alle verkeer moet gewoon goed door kunnen rijden. En welke oplossing er ook komt, het kan niet zo zijn dat we op een gegeven moment vol op de rem trappen om dus die auto's maar alle kanten op te sturen. Want we hebben nog niet zo lang geleden meegemaakt wat dat in Den Haag betekent als uitgerekend de Neherkade, als die plat wordt gegooid. Dan gaat met toch een paar andere kleine maatregelen heel de stad op slot. Letterlijk. Dus op een woensdag ben ik er zelf ook nog heen gereden, richting provinciehuis, nou je weet echt niet wat je meemaakt. Dat kan niet zo zijn straks, als we op een gegeven moment op bepaalde spitsmomenten bij de Geestbrugweg dit soort zelfde maatregelen gaan laten plaatsvinden door dan tijdelijk de boel dicht te gooien. En dan vervolgens gaat iedereen alle wijken in om maar te kijken of er ergens nog een uitgangetje is. Desnoods met een bootje over de Vliet heen, maar ze zoeken alle kanten op om in ieder geval, net als water, de andere kant van de kraan te vinden. Dus voorzitter, ik hou het hier even bij. Ik kan echt niet anders dan het ter kennisgeving aan te nemen. En als u mij om een stemming vraagt, dan zal ik als advies geven om ieder geval mijn fractie tegen dit voorstel te laten stemmen. Omdat de voorstellen zoals die er nu liggen, betekenen dat de auto gepest wordt. Echt weggepest wordt. En dat is niet iets wat past bij onze partij.

De voorzitter: De heer Van Enk.

De heer Van Enk: Ja, voorzitter. Ik ben toch wel benieuwd naar een reëel alternatief van de heer Braam. Want ik snap dat die het spel door wil laten gaan en de auto zich vast te laten rijden. En dan zien we wel weer. Kijken waar het water de muur uitkomt. Maar ik heb net een voorstel gedaan, laten we een proef doen. En laten we het probleem leggen waar het veroorzaakt wordt en laten we daarmee ook kiezen voor het niet belemmeren van het verkeer tussen Leidschendam-Voorburg en Rijswijk. Hoe denkt de heer Braam daarover?

De voorzitter: De heer Braam.

De heer Braam: Ik ben erg blij met alle verzekeringsmodellen die ik gezien heb van, vanuit in ieder geval de groep die daar zich daar nu druk mee bezighoudt. En die modellen, die zeggen mij genoeg en daar kunnen we feitelijk uit concluderen dat elke manier ergens een probleem creëert. Is dat niet bij de Geespervecht, dan wel bij de Binckhorst, dan wel bij de Laan van Nieuw Oost Indië. Op alle fronten wordt in ieder geval bij een beperking, ergens anders het probleem weer veroorzaakt. Het steekt de kop op. En blijkbaar praat ik tegen dovemansoren, want ik geef net nadrukkelijk aan waar oplossingen liggen. Zorg voor tunnels en ongelijkvloerse kruisingen op dat soort wijze. Natuurlijk, dat gaat zomaar weer half miljard of een miljard kosten. Nou dan moet het Rijk ook maar dik bij plempen om een probleem wat vanuit Den Haag notabene, waar het Rijk erg actief is, dan ook kan oplossen.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Oude Alink, nog behoefte?

Mevrouw Oude Alink: Dank, voorzitter. Waar ik een beetje bang voor ben, is als we tegenstemmen dat we dan minder kunnen sturen op de maatregelenpakketten die we nu voor hebben liggen. En als het om maatregelenpakket twee gaat. Het lijkt inderdaad logisch zoals de heer Van Enk ook al zei, het verkeer komt van de Binckhorst, dus moet de oplossing daar ook gezocht worden. Dat is heel logisch om te denken. Maar als u gewoon kijkt naar wat er in de modellen staat, wat er in het voorstel staat en wat er in het advies van de werkgroepen staat. Dan is dat een beetje een paradox want het is juist precies het tegenovergestelde wat het effect voor onze stad gaat zijn. En ook voor Leidschendam-Voorburg. Dus ik wil me wel graag beraden op wat mevrouw Van der Weij net zei, wellicht een amendement met wat randvoorwaarden erin als dat nodig is waar we nog iets meer op kunnen sturen. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. De wethouder.

Mevrouw Van de Waart: Dank u, voorzitter. Er ontstaat hier een levendige discussie die ik heel goed kan begrijpen. Laat ik daarmee beginnen. Er wordt een voorstel gedaan voor het CDA. Het is overduidelijk dat u voorkeur heeft voor pakket twee. Ik heb nu net al geprobeerd te beargumenteren waarom dat voorstel hier niet ligt. Omdat je ziet dat de effecten anders zijn. U stelt voor om dat te testen. Nou ben ik niet tegen testen, maar dan van het pakket wat u aanneemt. Dat is ook uit de werkgroep trouwens naar voren gekomen en uit de participatie, dat mensen er best voor zijn. Dat hoeft inderdaad ook niet altijd, met tijdelijke maatregelen, altijd gelijk de hoofdprijs te zijn. Maar we gaan ze niet alle twee testen, want ik bedoel dat is pas echt mensen pesten in de auto. Want dan weten ze op een gegeven moment helemaal niet meer waar ze aan toe zijn. Dus als we maatregelenpakket één kiezen of u zegt met zijn allen, nee twee zullen we maar zeggen en Leidschendam-Voorburg zegt het ook, dan ben ik absoluut bereid om voor te stellen om te kijken of dat we daarin in kunnen testen. Maar we gaan niet kijken wat het real life doet. Daar hebben tegenwoordig hele mooie ICT-oplossingen voor waarin je kunt kijken wat maatregelen met verkeersstromen doen en dat hoeven we niet in real life te doen. Want dan wordt het voor de gemiddelde autobestuurder ook niet fijner van. Maar als we eenmaal een voorstel hebben, voordat we het echt nou ja sowieso gaat het eerst alleen maar mee in die studie, doen we nog helemaal niks op straat, even voor de duidelijkheid. Maar tegen de tijd dat u denkt, dat wordt ons toch te gortig hier op straat. Moeten we niet toch alvast wat doen? Want die Vlietlijn, dat duurt nog wel even, dan is dat denk ik een heel goed idee. En dat kwam ook naar voren uit de participatie. Beter voor Rijswijk is heel duidelijk, maar daarmee ook best groot en breed in wat u wilt. En dat is eigenlijk niet wat hier nu voorligt aan voorstel, dus ik vind dat ook best lastig beantwoorden. Maar u bent in ieder geval wel heel duidelijk. En GroenLinks geeft eigenlijk hetzelfde aan wat D66 al doet, om even te kijken naar waar zou u eventueel nog meer willen sturen? Boven op wat u al gedaan hebt, want die moties en

amendementen zijn allemaal nog springlevend. Volgens mij heb ik iedereen voorzien van antwoorden voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Dan heb ik twee toezeggingen gehoord. Dat is een schriftelijke beantwoording van de vraag van Van der Weij, voorafgaand aan de raad. En een overzicht van de eerdere besluitvorming, neem aan, ook voorafgaand aan de raad.

Mevrouw Van de Waart: Uiteraard. Nou die kan al heel snel want die heb ik al dus dan kunt u ook echt even kijken wat nog graag wil en dat geldt natuurlijk voor alle partijen. Sommigen willen misschien wat anders.

De voorzitter: Ja. dat gaat gewoon via de griffie naar alle partijen. En ik, gezien de beraadslaging gaat dit als besprekestuk naar de raad? Is dat akkoord? Ja. Sluiten we hiermee agendapunt 10 af.

11. Raadsvoorstel Bindend advies BOPA Plataanstraat e.o. (RV 25 100)

De voorzitter: En dan gaan we naar agendapunt 11. Dat is het raadsvoorstel bindend advies BOPA Plataanstraat. Begin ik gewoon even aan de andere kant. Iemand van GroenLinks behoefte om daar het woord over te voeren? Ja. Gaat uw gang.

Mevrouw Van Maarsseveen: Dank u wel, voorzitter. We hebben hier een aantal vragen schriftelijk gesteld, die zijn nog niet beantwoord, of in elk geval ik heb ze niet binnen zien komen. Dus we wachten die antwoorden nog even af. Ik ga ze niet weer allemaal oplezen. We willen wel benadrukken dat we dit een mooi project vinden. Het is goed om te zien dat alle woningen terugkomen als sociale huur, zodat de oorspronkelijke bewoners kunnen terugkeren als ze dat willen. En daarnaast vinden we goed dat er veel aandacht is voor vergroening en duurzaamheid en de plannen voor een groene, coole ontmoetingsplek. En een autoluwe Plataanstraat draagt bij aan een leefbare en klimaatbestendige buurt. En dat zien wij graag. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Weterings.

De heer Weterings: Dank u wel, voorzitter. Ook wij hebben gisteren voor 12:00 uur schriftelijke vragen ingediend en ook die hebben we nog niet gezien, dus die wachten nog even af. Als die beantwoord kunnen worden. Dank u zover.

De voorzitter: Dank u wel. Bij de VVD behoefte? De heer Oelen.

De heer Oelen: Dank, voorzitter. Twee vragen.

De voorzitter: Sorry, heel even de opmerking dat de titel van het raadsvoorstel niet klopt. Dus even het verzoek aan de techniek om dat aan te passen. Maar u kunt wel gewoon het woord voeren.

De heer Oelen: Dit gaat dus over de BOPA van de Plataanstraat en omgeving. Sorry? Nee, de mensen die kijken die begrijpen dat wel. Die zitten namelijk ook in de stukken te koekeloeren. Ik denk dat de vraag ook al schriftelijk is gesteld, maar dat, wat zijn de risico's van het apart behandelen van deel C? En bij wie ook, bij wie ligt dan ook dat risico? En het andere is, er staat dat de financiële gevolgen zijn vastgelegd in een anterieure overeenkomst. Ik vind het fijn dat we nu weten waar ze zijn vastgelegd, maar ik wil ook graag weten wat de financiële gevolgen voor Rijswijk zijn. Tot zover, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel, kijk even verder. De heer Van Enk.

De heer Van Enk: Voorzitter, ik denk dat nu we geen insprekers hier hebben vanavond over dit raadsvoorstel, dat dat inderdaad alle schijn van heeft dat de woningcorporatie Rijswijk Wonen erin is

geslaagd om dit plan te presenteren met een hoge mate van instemming van belanghebbenden. En dat vind ik wel een huzarenstukje. Logisch dat er wat extra woningen worden teruggebouwd om zoiets nog enigszins financieel rendabel te kunnen doen. Toch over die inspraak nog een vraag. Zijn wij er als gemeente ook zeker van dat dit allemaal goed gaat lopen? Want het is natuurlijk wel zo dat rond de Godfried Bomansstraat achteraf veel bezwaren bleken over parkeerplaatsen en dergelijke. Dus kijken we hierin mee met de corporatie om onnodige vertraging straks te voorkomen. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Kames.

Mevrouw Kames: Dank u wel, voorzitter. Rijswijks Belang heeft een zestal vragen gesteld. Ik weet niet of hij ze later wil beantwoorden of dat ik ze zo meteen moet opnoemen.

De voorzitter: Dank u wel. De heer El Majjaoui.

De heer El Majjaoui: Dank, voorzitter, voor het woord. Ik heb gezien dat er vier fracties een aantal vragen hebben gesteld, die zijn nog niet beantwoord. Maar ik vind de vragen op zich een hele interessante vraag, dus daar wachten we op. En ik ben blij dat dit dan ook een voorbeeld is voor de BOPA, omdat dat een groot project is die ook terug wordt voorgelegd aan de raad. Dus ik wacht met spanning de antwoorden af van de overige fractieleden. Dank u.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Van der Veer.

De heer Van der Veer: Dank u wel, voorzitter. Een mooi plan. Er komen gelukkig meer sociale woningen terug. En dat zien we natuurlijk graag. De vraag die wij hadden, wat betekent het, of kunnen er consequenties zijn, wanneer het, met het feit dat blok C later wordt, in tweeën wordt geknipt? Dus C wordt later een BOPA voor gedaan. En kunt u wat zeggen over het sociaal plan van de oud-bewoners? Is er een terugkeer mogelijkheid? Zijn de verhuiskostenregelingen en herinrichtingskostenregelingen van toepassing? En dat was het zo'n beetje.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Van der Weij.

Mevrouw Van der Weij: Dank u wel, voorzitter. We zijn blij met het plan, hoe dat wordt ingezet op de woningen en op verbetering van woningen. En met ook oog voor de eerdere huurders en terugkeergaranties. In de stukken wordt ook geschreven over verbetering van de leefomgeving. En daarom hadden we toch wat vragen gesteld. Die hebben jullie ook kunnen lezen. Ik zal ze niet allemaal voorlezen, maar toch even de strekking daarvan mee te geven. Want er is een mooie visuele representatie gemaakt en mooi in ieder geval dat het fijn is dat het visueel is. Ik weet niet precies wat de status van dat stuk is. Dat zou ik graag willen horen van de wethouder. En een doorn in het oog, wat ons betreft, is eigenlijk hoe er omgegaan wordt met de leefomgeving voor de mensen buiten. Als je daarbuiten op straat komt volgens de visuele weergave, ik moet zeggen de schetsen zijn best wel iets breder, maar de visuele weergaven zijn alleen maar een soort grasvalt, grasvalt noemen ze dat tegenwoordig, heggetjes en stenen. Dus dat is niet heel divers natuurinclusief, maar ook gewoon niet zo prettig. Niet zo schaduwrijk, geen gezellige plek om te ontmoeten voor een samenzijn. Dus we zijn we vooral benieuwd daarnaar. Hebben die vragen ook schriftelijk wat uitvoeriger ingediend. En horen graag de antwoorden daarop en ook hoe deze visuele representatie moeten lezen. En hoe we dus kunnen borgen dat het goed geregeld is straks voor de nieuwe bewoners. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. De Heer Zoghbi, heeft u behoefte?

De heer Zoghbi: Ja, dank u wel, voorzitter. Ook wij hadden de schriftelijke vraag van de andere partijen bekeken. Daarin konden wij ons in een hoop vragen vinden, dus wij wachten ook daar de

beantwoording af. Maar we hebben wel een extra vraag. Doordat blok C nu niet wordt meegenomen, lopen we dan geen opnieuw risico's, zoals bij het Havenkwartier, met een gefaseerde aanpak die later leidt tot onverwachte uitbreidingen, extra woningen of verschuiving in het programma? Dus kan het college garanderen dat bij blok C geen wijzigingen komen in het programma. Dus dat wil ik graag weten. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Dan geef ik het woord aan de wethouder en even voor de duidelijkheid, neemt u de schriftelijke vragen mee in uw beantwoording?

De heer Van Malsen: Ja, voorzitter, dat was wel de bedoeling. Die wilde ik wel nu gaan beantwoorden als dat ook uw goedkeuring geniet. Ja, voorzitter, om daar meteen maar mee te beginnen. We hebben de schriftelijke vragen inderdaad niet op tijd kunnen beantwoorden. Wel waardeer ik het feit dat u in zulke grote getalen die vragen van tevoren heeft ingediend en de volgende keer zullen wij ons uiterste best doen om ze ook allemaal, zoals dat bij andere voorstellen gelukkig wel gelukt is, van tevoren te beantwoorden en de antwoorden naar u te doen opsturen. Dan, voorzitter, om te beginnen met de vragen. D66 stelde een aantal vragen over de omgeving en dan met name het natuurinclusief en klimaatadaptief bouwen. De eerste vraag, ik ga ze zelf wel even voorlezen, want dan zijn de antwoorden ook wat logischer, was hoe wordt het natuurinclusief bouwen geborgd in de plannen? Natuurinclusieve maatregelen, zoals wadi's, waterdoorlatende verharding, nestkasten, groene daken, et cetera, die worden straks uitgewerkt in het inrichtingsplan en geborgd door het team dat die plantoetsing doet. Dit staat ook uitgebreid in een gebiedspaspoort dat het college vast heeft gesteld, ook samen met Rijswijk Wonen. En daar staan echt heel uitgebreide maatregelen ook in benoemd, die genoemd gaan worden. De volgende vraag was, hoe sluit het aan bij de wensen van toekomstige bewoners tegelijkertijd bij onze ambities op het gebied van groen? In de inrichting van de openbare ruimte is plek voor een sociale ontmoetingsplaats. En daarmee wordt ook direct toegekomen aan de wensen van de toekomstige bewoners. Er is inderdaad een best uitgebreide participatie geweest met de toenmalige bewoners, daar heb ik zelf ook het een en ander van gezien. Dus de complimenten, die de heer Van Enk net uitdeelde aan het adres van Rijswijk Wonen, zal ik zeker doorgeven. Want ik ben zelf ook van mening dat ze dat vrij uitgebreid gedaan hebben. En eigenlijk die, een van de uitkomsten daarvan was dat de openbare ruimte op deze manier ingericht zou moeten worden. En wat ik net ook al zei over dat gebiedspaspoort, daar staan dan ook weer onze beleidsambities in op onder andere het gebied van groen en daar sluit dit plan ook bij aan. De volgende vraag was, wat staat er op de planning nog qua participatie en inrichting? Dit is een lopend proces, dus de afgelopen tweeënhalve jaar is Rijswijk Wonen met name bezig geweest met onder meer informatieavonden, persoonlijke contacten. Er is een krant gemaakt, er zijn brieven rondgestuurd, er zijn gesprekken geweest. Een groot deel van de bewoners, of alle bewoners moet ik zeggen, die in de woningen woonden die hebben inmiddels een andere woning gevonden. Daar is ook een heleboel begeleiding in gaan zitten en het proces naar de toekomst toe loopt door en dat gaat ook over gesprekken die nu met de omwonenden plaatsvinden. En daar zal ik zo in de beantwoording op een aantal andere vragen nog op terugkomen, dus dat gaat gewoon door. De volgende vraag van D66 was, hoe voorkomen we dat waar eerst gras, ook wel grasvalt genoemd, dat vind ik een mooie term, aanleggen daarna weer moeten slopen met extra kosten. Nou het enige grasvalt, als mevrouw Van der Weij het zo wil noemen, dat we nu voorzien hebben, is voor de speelplek. Dus dat is functioneel grasvalt durf ik dan wel te zeggen. Verder gaan we alleen maar geworteld en kwalitatief hoogwaardig groen inzetten. Dan de vragen Van Rijswijks Belang, de eerste vraag gaat over blok C, die vraag is door meerdere fracties gesteld. Dus ik hoop dat ik die vraag op deze manier ook in één keer kan beantwoorden. Waarom is blok C later aangevraagd en hoe kunnen we ervoor zorgen dat dit straks goed past bij de delen die we nu wel behandelen? Die vraag, die is door een aantal fracties gesteld. Dus ik ga proberen in één keer te beantwoorden.

Rijswijk Wonen heeft ervoor gekozen om het project in tweeën te splitsen omdat zij voor blok C nog een aantal gesprekken aan het voeren zijn met omwonenden. En het is juist om risico's straks in het latere proces te verkleinen, dat zij gezegd hebben, wij willen die gesprekken goed en zorgvuldig afronden. Dat hoeft de rest van het plan niet in de weg te staan. Dus om te voorkomen dat het hele gebeuren vertraging oploopt en tegelijkertijd de risico's voor blok C te verkleinen dat daar straks weer allerlei bezwaren en beroepen uitkomen, hebben zij gezegd, kunnen we het splitsen? En het is daarbij uiteraard wel de bedoeling dat het een integraal plan blijft. En daar zullen we ook bij de beoordeling van blok C nadrukkelijk aandacht aan besteden en ook blijven besteden. Dus ook het programma, dat werd ook ergens gevraagd, ik geloof door Wij Rijswijk net nog aan het einde, dat zal in principe niet wijzigen. Althans, daar zullen we op toezien. Wij zien hier trouwens ook geen, dat is nog een belangrijk laatste punt om over blok C te zeggen, juridische risico's voor de gemeente. Want het splitsen van die aanvragen, dat is in principe gewoon een recht van de initiatiefnemer. En alle gevolgen van dien zijn in feite ook aan hun kant. Even kijken, Rijswijks Belang vroeg ook nog wat gebeurt er als er bouwfouten worden ontdekt? Pardon er wordt even in dit programma, in dit document gewerkt en dat schiet even alle kanten op. Excuus. Als tijdens de bouw van de zestien huizen fouten worden ontdekt, gevonden door de kwaliteitscontrole onder de wet kwaliteitsborging, wat gebeurt er dan? De technische bouwvergunning, die wordt pas verleend als deze voldoet aan alle wettelijke eisen en als dat dus niet het geval is dan kunnen we hem ook niet verlenen. Werden een aantal vragen gesteld over de parkeerplaatsen. Minder parkeerplaatsen, autoluwe straten, hoe zorgen we ervoor dat bewoners, bezoekers, hulpdiensten toch goed kunnen parkeren? En wat doen we om ervoor te zorgen dat er geen parkeerlast in de buurt komt? Het stuk dat autoluw wordt, dat is de Plataanstraat zelf, blijft wel toegankelijk voor hulpdiensten. Dat kan bijvoorbeeld door het toepassen van overrijdbare paaltjes. En wat we pogen te doen in deze ontwikkeling is het fietsen voor bewoners aantrekkelijker te maken. Er is ook een, er zijn een heleboel fietsparkeerplaatsen en fietsparkeergarages voorzien en op die manier hebben we ook een reductie in de parkeernorm toegepast van 10 procent. Ook is er openbaar vervoer in de buurt in de vorm van tram 17 en zijn we aan het investeren in een goede fietsverbinding met het station. Op basis van de huidige norm, dus het huidige gebruik van de parkeerplaats, zou je op een parkeernorm komen van zo'n 0,63, is 0,63. Met de reductie die we toegepast hebben, kom je uit op 0,57 dat hebben we afgerond naar 0,6. Als je dat uitrekent naar het aantal woningen dat straks teruggebouwd gaat worden, dan kom je geloof ik op zo'n 33, 34 parkeerplaatsen. Het plan zijn nu 38 plaatsen voorzien, dus we zitten wat dat betreft vrij goed, durf ik nu te zeggen. Maar goed ik heb ook de Godfried Bomansstraat in mijn achterhoofd en uiteraard gaan we zeker ook leren van alles wat daar gebeurd is. De fractie van Rijswijks Belang had nog een vraag over omwonenden. Zijn er mensen die bezwaar gemaakt hebben? En kan ik dan in gewone woorden uitleggen waar die bezwaren over gaan en wat daarmee gebeurd is? Nou hier heb ik een vrij uitgebreid antwoord gekregen van Rijswijk Wonen, ik zal hem proberen samen te vatten. Er zijn een aantal bezwaren gekomen van de bewoners aan de Thierenskade, dat is de straat langs of eigenlijk haaks op de Plataanstraat. En die hebben, die zijn van veel verschillende aard. En wat we in ieder geval nu kunnen zeggen, is dat het grootste deel van die omwonenden die bezwaren hebben gemaakt, zijn ook door Rijswijk Wonen op een manier geholpen. Met een aantal bewoners lopen dus nog gesprekken en dat is dus ook een van de redenen waarom blok C later komt. Dat zijn, dat is een van de gesprekken die Rijswijk Wonen nog voert, maar in het algemeen zonder op allerlei details in te gaan, kan ik zeggen dat Rijswijk Wonen best wel veel aan de eisen en wensen van een aantal van de bezwaarmakers toegekomen is. Voor zover dat uiteraard mogelijk is. Even kijken de fractie van Beter voor Rijswijk en ik wil de heer Braam nogmaals geruststellen dat ik geen filmpjes aan het maken was. Hij is nu ook al weg dus ik kan ook geen filmpjes meer van hem maken. Maar goed, dat is mijn stijl ook niet. Ik knip meestal gewoon filmpjes uit opnames dus wat dat betreft kan ik altijd nog een keer een filmpje maken waarin iemand figureert die hier zit vanavond. Maar ik ga het, ik ga daar

niks over zeggen verder. Ik was het niet van plan in ieder geval. Even kijken. Ik hoop dat dat de heer Braam geruststelt, waar die dan nu ook mogen zijn. Stelde ook vragen over de parkeernorm. Die heb ik net beantwoord in de beantwoording van de vraag Van Rijswijk Belang. Hoe wordt gehandhaafd dat de beperkte parkeercapaciteit daadwerkelijk beschikbaar blijft voor bewoners en bezoekers? De maatregelen die wij kunnen nemen, die kunnen we nemen onder de door uw raad vastgesteld kadernota parkeren, die eerder dit jaar door uw raad is vastgesteld. En daar staat bijvoorbeeld in dat we het aantal parkeervergunningen per gebied kunnen maximeren met het uitgangspunt uit die kadernota. Een vergunning voor de eerste auto heeft altijd voorrang boven de volgende. En de noodzaak, moeten we dat soort maatregelen nemen, dat bepalen we uiteraard op basis van parkeertellingen en die gaan we minimaal één keer per jaar uitvoeren. Waar nodig nog vaker. Er waren nog wat vragen over de overlast tijdens de bouw. Hoe zorgen we ervoor dat die overlast zo klein mogelijk blijft en de bereikbaarheid ook vergroot. De bereikbaarheid van hulpdiensten, daar heb ik het net over gehad. Die zal ook tijdens de bouw geborgen blijven. Ook de manier waarop inwoners geïnformeerd worden en overlast geminimaliseerd worden, dat is allemaal geborgd in het BLVC plan. Dus het bereikbaarheid, leefbaarheid, veiligheid en communicatieplan, dat vastgesteld dient te worden of al is vastgesteld. Dat durf ik eigenlijk niet zo te zeggen. En dat gaat ook over bijvoorbeeld het overlast van bouwverkeer. Hetzelfde geldt voor dus leefbaarheid en veiligheid in de buurt tijdens bouw- en sloopactiviteiten. GroenLinks vroeg nog naar de bouwtechnische eisen. Hoe zorgen we ervoor dat, ondanks dat deze eisen apart worden getoetst via vergunningen en de wet kwaliteitsborging, dat het plan technisch veilig is? Nou dat is precies waar zo'n onafhankelijke kwaliteitsborger voor is en dat ook waar de wet kwaliteitsborging voor bestaat. En deze knip in technische vergunningsaanvraag en ruimtelijke vergunningsaanvraag, dat is dus ook niet iets wat wij verzonnen hebben, maar dat is gemaakt op Rijksniveau door onder andere die wet aan te nemen. Volgende vraag was wie ziet ertoe op de kwaliteit, veiligheid en bouwkwaliteit van de grondgebonden woningen? Dat zijn dus die kwaliteitsborgers. Maar ook onze eigen Rijswijkse adviescommissie omgevingskwaliteit en team vergunningen ook. Ook GroenLinks had een vraag gesteld over blok C, maar die heb ik al beantwoord. Er was een vraag nog over sociaal plan en herhuisvesting. Hoe zit het met de terugkeergarantie? De bewoners hebben in wezen een terugkeergarantie. Hoe die er precies uit ziet, wat voor afspraken er exact zijn gemaakt met de bewoners volgens het sociaal plan van Rijswijk Wonen, dat is iets tussen de bewoners en Rijswijk Wonen en daar hebben wij als gemeente geen zicht op. Vraag werd ook nog gesteld, hebben alle oud-bewoners een nieuwe plek gevonden? Het antwoord daarop is ja. Dan had de VVD nog een aantal vragen. De eerste vraag ging over de splitsing van de aanvraag. Die heb ik zo goed mogelijk proberen te beantwoorden aan het begin van mijn eerste termijn. En de tweede vraag van de VVD was wat zijn de financiële gevolgen voor Rijswijk? Nou die zijn er niet. Het project wordt uitgevoerd middels een grondruil die geen financiële gevolgen voor de gemeente heeft. Even kijken, Wij Rijswijk vroeg ook nog naar ... Die had ik al beantwoord. Dat ging over blok C. En dan heb ik, even kijken, nog wat dingen opgeschreven. Ja, dat ging eigenlijk allemaal over de participatie en over de splitsing. Volgens mij, voorzitter heb ik dan alle vragen beantwoord.

De voorzitter: En anders worden ze in een tweede termijn meegenomen. Wie wil tweede termijn? Mevrouw van der Weij.

Mevrouw Van der Weij: Dank u wel, voorzitter. Er stond nog een vraag van ons open die ik niet schriftelijk had ingediend, maar wel een vraag die daarbij hoort, is over de status van de visuele representatie. Hoe moet ik die lezen? Is die bindend of is het alleen een impressie? En zoals u zegt in de beantwoording van de vragen, worden eigenlijk alle zaken wel geborgd. Hoe moet ik dat zien? Dat zou ik graag nog even willen horen. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Iemand anders nog voor tweede termijn? Mevrouw Kames.

Mevrouw Kames: Ik wilde de wethouder bedanken voor de beantwoording.

De voorzitter: Dank u wel. Verder geen tweede termijn? De heer Van Malsen.

De heer Van Malsen: Dank, voorzitter. Voorzitter, de status van de visueel, excuus visuele representatie is niet bindend. Dus het is niet zo dat de ontwikkelaar exact de huisjes moet bouwen die op de plaatjes staan. De tekening die eronder ligt, dat is wel het ontwerp van het plangebied. Dat is ook niet definitief. We zijn nu bezig met een voorlopig ontwerp dat wordt dan op een gegeven moment een definitief ontwerp, maar dat is wel het plan waar nu vanuit gewerkt wordt. En er zijn natuurlijk nog een aantal zaken in beweging en uiteindelijk zal er een definitief ontwerp zijn en dat is bindend. En ik hoop dat dat een antwoord is op de vragen, voorzitter. Dank.

De voorzitter: Dank u wel. Mag ik voorstellen dat met de gebruikelijke voorbehouden dit als akkoordstuk naar de raad toegaat? Ja. Dan sluiten wij hiermee agendapunt 11 af.

12. Raadsvoorstel wijziging Omgevingsplan gemeente Rijswijk basisregeling (RV 25 103)

De voorzitter: En dan gaan we naar agendapunt 12 en dat is het raadsvoorstel wijziging omgevingsplan basisregeling. Aan welke kant zal ik eens beginnen. Wie wil het woord voeren? Nou wat een enthousiasme? Mevrouw Van Maarsseveen.

Mevrouw Van Maarsseveen: Dank u wel, voorzitter en wilde bedanken voor de schriftelijke beantwoording. Dat was van onze vraag. Dat is erg prettig. En we vinden het wel belangrijk om te benoemen dat dit voorstel een belangrijke stap is in de overgang naar een samenhangend omgevingsplan. Zorgt voor duidelijkheid en harmonisatie van regels en legt de basis voor toekomstige beleidsrijke regels. Dat was het eigenlijk, want eigenlijk hebben alle vragen wel zo'n beetje gesteld. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. De heer ...

Inspreker 19: Dank u wel, voorzitter. Ook wij hebben schriftelijke vragen ingediend. Deze zijn wel beantwoord en voor zover hebben wij geen vragen in de eerste termijn. Dank u.

De voorzitter: Dank u wel. Kijk ik even verder het rijtje. De heer Loof.

De heer Loof: Dank, voorzitter. Dank aan het college ook. Helder voorstel, in principe gewoon een bundeling van beleid wat er al is. Ik wilde wel nog even inhaken op wat de inspreker ons meegaf rondom het terrassenbeleid. Ik was ook benieuwd hoe het college daar naar kijkt. Ook gelet op de opmerking van de inspreker dat eilandterrassen een belofte waren uit het verleden. En dat is het.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Kames.

Mevrouw Kames: Rijswijks Belang heeft behoorlijk wat vragen gesteld en ik zie nu de antwoorden, maar die moeten we even nog doornemen. Dus daar komen we daar later op terug.

De voorzitter: Dank u wel. Kijk even verder. De heer El Majjaoui.

De heer El Majjaoui: Dank, voorzitter, voor het woord. We hebben aandachtig dat stuk gelezen en ik heb inderdaad de vragen van collega's gelezen. De antwoorden heb ik nog niet kunnen lezen. Dus in plaats van alle dubbele vragen te stellen over het APV en de overgangsrecht en de Raad van State, ga

ik eerst de antwoorden even doornemen en in de gemeenteraadsvergadering komen we deze weer aan de orde.

De voorzitter: Dan doen we het wel met de toezegging die ik ook aan mevrouw Kames heb gedaan. Ja, is dat goed? De heer Stuijzand.

De heer Stuijzand: Ik sluit me aan bij mijn voorganger.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Van der Weij.

Mevrouw Van der Weij: Dank u wel, voorzitter. Allereerst bedankt voor de beantwoording van in ieder geval de technische vraag, die we hadden gesteld over het lozen vanuit een niet bodem beschermende voorziening in of op de bodem. Met een voorbeeld is het in ieder geval veel duidelijker wat daar bedoeld werd. Dat is super. We zijn nog een beetje op zoek naar wat onderwerpen, nog wat consistentie over toetsingskaders. We zien dat niet terug in dit document. Ook de evaluatie of bijsturing zien we niet geborgd in voorliggend stuk. We hebben natuurlijk wel met allerlei aanpalend beleid ingestemd en ik ben eigenlijk benieuwd of we kunnen verwachten dat het zo richting 2030, als dit allemaal omvattend moet zijn, dat het daarin geborgd is of dat we aanvullend nog iets moeten doen. Dus graag uw beschouwing daarover.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Zoghbi.

De heer Zoghbi: Dank u wel. Ik kan kort zijn. Wij sluiten ons aan bij de vraag van de VVD.

De voorzitter: Dank u wel. Dan geef ik het woord aan de wethouder.

Mevrouw Van de Waart: Dank u wel, voorzitter. Volgens mij heb ik heel weinig vragen. Ik had zelfs nog iemand, een hele bekende van u meegenomen. Ik dacht u gaat allemaal ingewikkelde vragen stellen nog over regels. Dus ik had, u kent haar wel, de projectleider Katja meegenomen, die al meerdere malen toelichting heeft gegeven op dit toch best wel ingewikkelde dossier. En ik zal eerlijk zijn. Er zitten zo ontzettend veel regels onder deze basisregeling. Ik ken ze ook niet allemaal uit mijn hoofd. Maar ik zie dat u, aan uw vragen die u gesteld heeft, dat u zich er echt in verdiept heeft en dat is hartstikke goed. Want dit is echt een belangrijke stap voor Rijswijk, wat we later kunnen uitrollen en waarin onze oude bestemmingsplannen echt in omgevingsplannen kunnen uitmaken per wijk. Dus een belangrijke stap. Heel hard gewerkt ook door uw raad, want u heeft het meerdere keren voor kiezen gehad om maar zo te zeggen. Er is in ieder geval één ding wat ik u nog graag wilde toezeggen. Dat heb ik namelijk beloofd, want u heeft nu het pdf-document, maar u heeft ook eerder tijdens de presentatie gezien dat er een link is waarin u al kunt zien hoe het er digitaal uit ziet. Dan kunt u ook zien dat het makkelijker wordt voor mensen om te zien welk onderwerp ze zoeken en dat het dan al die overbodige regels eruit zijn. En die wil ik in ieder geval nog even via de griffie naar u opsturen. Dat is dus nog geen openbare omgeving, maar kunt u wel zien hoe het er digitaal alvast uit ziet. Nou heb ik een vraag van D66 volgens mij gehad, want ik wil de vraag over de terrassen aan mijn collega Van Damme overlaten. Ik was ook niet bij de inspreker, want ik zat bij forum samenleving, dus ik denk dat hij dat het beste kan. Er wordt nog hard getikt. U had een vraag en ik neem, ik interpreteer uw vraag even over het gehele plan dus niet over ... Want u plakt hem heel snel achter de lozingen, maar het ging over het hele plan? Ja. We werken dus richting 2030 volgens een bepaalde beleidscyclus en waar we steeds actualisaties doen, ook in de omgevingsvisie. Dus daar zit die aan gekoppeld. Daar heeft u ook eerder een document over gehad, over hoe we daarmee omgaan en wanneer de onderliggende beleidsvisie programma en dat soort dingen, elkaar in volgorde volgen. Daar zit het omgevingsplan ook bij dus daar zit ook een moment dat je dat kunt aanpassen. Sowieso kunt u als raad daar om verzoeken als er dus in één keer een grote verandering

is, maar er zit ook een bepaalde cyclus in. En die kunt u terugvinden in de borging van het omgevingsvisie. Ik hoop dat ik u daarmee voldoende beantwoord heb. Ik kan hem eventueel nog kijken of ik hem voor u kan vinden, want het zijn allemaal nogal lijvige documenten. Als ik u daarmee help, wil ik dat ook nog wel toezeggen. En dan kijk ik heel even naar collega Van Damme.

De voorzitter: Het woord aan u.

De heer Van Damme: Dank u wel, voorzitter. Dank voor de vraag van de Rijswijkse VVD over hoe het college dat ziet. En ik denk dat wij, tenminste de appreciatie van het college niet het belangrijkste is, maar ook de appreciatie van de raad. Want we hebben in 2023 unaniem het horecaretailbeleid vastgesteld. Daar hebben we voor het Oud Rijswijk een beetje vastgesteld en afgesproken om de levendigheid zoveel mogelijk rondom de oude kerk daar te concentreren. Omdat dat ook goed is voor de loop en dat daar mensen heen en weer lopen en dat je daar ook dag horeca hebt, staat er dus in. Je ziet dat een aantal ondernemers, waaronder de inspreker, die kans hebben aangegrepen om daar te gaan ondernemen. Omdat een andere ondernemer ook was weggegaan op dat punt. En het mogelijk maken van de eilandterrassen, dat wordt nu in die omgevingswet ook geregeld en eerder hebben we daar een beleidskader voor vastgesteld, zodat ze deze zomer al konden werken met eilandterrassen. Dat betreft de schaarse vergunning natuurlijk en wij laten ons ook adviseren door de marktcommissie, die hebben een formele adviesfunctie. En we hebben ook de participatie kennisgenomen, heel uitgebreid geparticipeerd overigens. En uit al die gesprekken en adviezen hebben wij voorgesteld aan uw raad om het eilandterras van maandag tot en met vrijdag mogelijk, maandag, nee, zondag tot en met vrijdag dus op zaterdag niet, mogelijk te maken in het zomerseizoen. En dat is de uitkomst van hoe dat nu voorligt. En ik begrijp dat sommige ondernemers andere belangen hebben, andere ondernemers hebben weer andere belangen. Dus dat is de appreciatie die ik kan geven richting de Rijswijkse VVD.

De voorzitter: Dank u wel. Heeft u nog behoefte aan een tweede termijn? Ja, de heer Loof.

De heer Loof: Dank, voorzitter. Dank ook aan de wethouder voor de beantwoording. Ik constateer dat een eventuele uitbreiding ook naar de zaterdag wel in lijn zou zijn met het beleid dat wij eerder hebben vastgesteld. Dus mijn fractie gaat overwegen om daar eventueel een motie over in te dienen. Daar komen we dan richting de raad op terug.

De voorzitter: Dank u wel. Verder nog behoefte aan ... Ja, mevrouw Van der Weij.

Mevrouw Van der Weij: Dank u wel, voorzitter. Een korte tweede termijn. Ik zou graag die toezegging van de wethouder, dat ik het stuk aangeleverd krijg waar ik het kan vinden over de borging, wel graag willen ontvangen.

De voorzitter: Dank u wel. Is er nog behoefte aan het college om te reageren? Oh, sorry, Beter van Rijswijk.

De heer Cupedo: Excuses. Wij kunnen ons aansluiten bij de woorden van de VVD. Wij zullen dat zeker ook steunen, de amendement.

De voorzitter: Nog behoefte bij het college? Nee. Mevrouw Van de Waart.

Mevrouw Van de Waart: Dank u, voorzitter. Ik krijg net door dat er blijkbaar niet een stuk is. Dus ik zal even wat voor u samenvatten wat ik zojuist gezegd heb, werkt dat ook voorzitter?

De voorzitter: Dus dat zijn twee toezeggingen. Link naar de website en samenvatting van die documenten. En dan ga ik gehoord hebbende beraadslaging ervanuit dat dit een bespreekstuk gaat worden. Ja. Dan gaat het als bespreekstuk naar de raad. Dank u wel.

13. Raadsvoorstel Delegatie- en mandaatbesluit Omgevingsplan Rijswijk (RV 25 099)

De voorzitter: Dan gaan wij door naar agendapunt 13. Dat is het raadsvoorstel delegatie- en mandaatbesluit omgevingsplan. Is er iemand die daar het woord over wil voeren? Ja, toch meerdere mensen. Nou dan begin ik even aan die kant. De heer Zoghbi.

De heer Zoghbi: Voorzitter, dank u wel. Even kijken. In dit voorstel raakt de raad weer, raakt de raad wat beslissingsbevoegdheid weg of die komt bij het college te liggen. Als ik het zo goed lees. Kan het college duidelijk uitleggen hoe kan worden voorkomen dat, onder het label beleidsneutraal toch inhoudelijke keuzes worden gemaakt? En welke criteria daar worden gebruikt? Of iets wel of niet beleidsvrij is? En even kijken. Nee, in het eerste termijn is dat de enige vraag.

De voorzitter: Mevrouw Van der Weij.

Mevrouw Van der Weij: Dank u wel, voorzitter. Is goed dat er gekeken wordt naar het verbeteren van processen en samenspel tussen raad en college in relatie tot de omgevingswet en misschien wel in het algemeen. We hebben eigenlijk een vraag, want we zijn blij met de jaarlijkse rapportage die er komt. Om onze controlerende taak uit te voeren. Maar we vragen ons wel af of er een logisch moment is om die reportage naar ons toe te laten komen? En welk voorstel de wethouder daarvoor heeft? Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Partij van de Arbeid, de heer El Majjaoui, nee. Mevrouw Kames.

Mevrouw Kames: We hebben wederom vragen gesteld. Ik zie nu ook de antwoorden erbij. Dus we gaan het doornemen en komen erop terug.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Van Enk behoefte? Nee. De heer Loof.

De heer Loof: Dank, voorzitter. Ook hier opgemerkt dat het voornamelijk een bundeling is van wat al de situatie was. Toch wel twee kleine punten. In het raadsvoorstel staat op pagina één een passage die mij in die zin bevreemdde. Ik was gewoon benieuwd wat precies de achtergrond daarvan was. Er staat de passage dat ook blijkt dat bepaalde werkzaamheden, die nodig zijn voorafgaand aan besluitvorming als gevolg van de omgevingswet, bevoegdheid van de raad zijn geworden. Dit lijkt een foutje in de wet, maar omdat onduidelijk is of en wanneer dit wordt gerepareerd, stellen we voor om de bevoegdheid om dit soort werkzaamheden uit te kunnen voeren te mandateren aan het college. Ik was even benieuwd of wij hier nu als college slash gemeenteraad interpretatie van wetgeving gaan geven en gaan aannemen, dat ergens een fout zat in wetgeving. Of dat ook daadwerkelijk vanuit eventueel de Rijksoverheid is gecommuniceerd dat hier inderdaad een lacune in wetgeving zat? Die wil ik graag nog wel eventjes scherp hebben. En de tweede vraag en tevens laatste vraag. Volgens mij krijgen we ze nog, maar verandert dit iets aan het kader dat we hebben vastgesteld rondom de BOPA 's of blijft dat precies hetzelfde? Zoals we net dus ook de BOPA voor de Plataanstraat hadden? Of wordt hier ook op een bepaalde manier iets gedelegeerd of gemandateerd wat daar invloed op kan hebben?

De voorzitter: Dank u wel. De heer Cupedo.

De heer Cupedo: Dank u wel, voorzitter. Ook onze schriftelijke vragen zijn beantwoord. Voor zover hebben wij geen vraag in de eerste termijn. Dank u.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Van Maarseveen.

Mevrouw Van Maarseveen: Dank u wel, voorzitter en nogmaals bedankt voor de schriftelijke beantwoording van de vragen. En naar aanleiding van die antwoorden heb ik nog twee vragen. Want

is er een mogelijkheid om tussentijds inzicht te krijgen, bijvoorbeeld via een digitaal systeem, ook als er nu geen dashboard is gepland of mogelijk is? En hoe vaak wordt geëvalueerd of delegatie nog wenselijk is en kan de raad tussentijds besluiten om bepaalde onderdelen of bevoegdheden terug te halen? Dat was het. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Dan wacht ik even tot de wethouder is uitgeschreven. Heeft u het woord.

Mevrouw Van de Waart: Dank u wel, voorzitter. Ik ga maar gewoon de vragen af, want er zijn er heel veel al beantwoord. En ik merk ook dat u heel snel heeft gelezen, maar niet altijd elkaars vragen, dus daar zitten soms ook wat dubbeling in. De eerste vraag van Weij is, denk ik, een terechte vraag want wat voorligt zijn eigenlijk allemaal mandateringen die of op een of andere manier anders in de omgevingswet terecht zijn gekomen dan dat u gewend bent. Of die om beleidsvrije keuzes gaan en u vraagt, maar hoe kan ik dat nou zeker weten dat het een beleidsvrije keuze is? Per geval moet de college dat natuurlijk beoordelen en we moeten ook een gemotiveerde afweging maken. En dan dit besluit vermeldt dan ook dat het om een delegatie besluit gaat en op het moment dat het ontwerp ter inzage komt, is het natuurlijk ook publiekelijk. Dan kunt u dat, is het openbaar, kunt u zelf daar ook nog eens een oordeel over vormen. En u wordt hiervan vooraf met de raadsinformatiebrief op de hoogte gebracht. En zoals ik al gezegd, dat we dat jaarlijks, in een van de antwoorden had ik dat gegeven, kunt u dat nog eens een keer controleren. Dus u heeft op meerdere momenten een controlerende taak waarop wij ons moeten verantwoorden of het inderdaad een beleidsvrije keuze is. Dus je kunt als college ook niet anders of het nou dit college is of het volgende college dan dat daadwerkelijk beleidsvrij te doen, want u heeft gewoon het recht om ons daarop aan te spreken. Is er een logische moment om jaarlijkse rapportage te doen? Ja, wij denken eind december vanaf nu. Dan heb je een volledig jaar en dan kun je ook op een jaar terugkijken. Dat is eigenlijk het voorstel. In een van de vragen stond ook van wanneer doen we een evaluatie überhaupt van deze mandatering? En dan waarschijnlijk weet je na een jaar nog niet zo heel veel, dus we vinden het logischer om dat na twee jaar te doen. Ook omdat het, dat u echt een beetje gevoel krijgt waar gaat het nu over. Als u dat anders wil, dan mag dat hoor. Voor de werk van de evaluatie is het handiger om dat gewoon twee jaar te proberen. Een van de vragen van GroenLinks was, kun je dat terughalen of een deel daarvan terughalen? Ja, dat kan bij meerderheid van stemmen door u. Dus dan kunt u dat aan ons voorstellen met een initiatiefvoorstel en dat kan het geheel zijn of dat kan een onderdeel van dit mandaat zijn. Nou spring ik al naar GroenLinks. Zijn er, mogen er tussentijd inzicht in het digitale systeem. Nee, daar zijn geen plannen voor op dit moment. Daar zijn ook qua werk en qua geld geen middelen voor vrijgemaakt. En we hopen door u gewoon jaarlijks en tussentijds inmiddels door middel van RIB's te informeren dat u gewoon genoeg controle heeft over deze mandateringen. Heel even kijken, want ik was gebleven bij de VVD. U had een hele specifieke technische, juridisch technische vraag, dus ik waag me niet aan om daar... Ik lees hem gewoon even voor. In de milieuwet stond expliciet dat het college dit besluit tot voorbereidende werkzaamheden kon nemen. Dat is bij de omgevingswet niet teruggekomen en de VNG is degene die adviseert om dit in een mandaatbesluit te regelen. Dus ik hoop dat u daarmee voldoende borging heeft. En u vroeg ook, verandert dat iets aan de regels die wij met elkaar hebben afgesproken over BOPA's? Nee, die blijven gewoon hetzelfde. Volgens mij heb ik alle vragen beantwoord, voorzitter.

De voorzitter: Dank u zeer. Is er behoefte aan een tweede termijn? De heer Zoghbi.

De heer Zoghbi: Dank u wel, voorzitter. En dank u wel, wethouder voor de beantwoording, duidelijke beantwoording. Geeft ook iets meer duidelijkheid in waar we staan. Alleen stel voor, voornamelijk denk ik voor de nieuwe periode raadsleden, stel dat er achteraf blijkt dat er toch door het college genomen gedelegeerde wijziging toch beleidsmatig was. Welk middel heeft de raad dan om dit te corrigeren of terug te draaien?

De voorzitter: De zweep. De heer Loof.

De heer Loof: Ja voorzitter, dank. Hoorde ik de wethouder ... Overigens dank voor de heldere beantwoording, dat stelt voldoende gerust. Hoorde ik de wethouder daarnaast zeggen dat wij dus zelf bij bijvoorbeeld gemandateerde besluiten in de gaten moet houden, rondom de publicaties, of die zijn genomen? Mochten wij zelf toch nog iets vinden van met name de gemandateerde besluiten? Aangezien je daar als raad nog altijd ten alle tijden bevoegd blijft om die zelf uit te oefenen. Heb ik dat goed begrepen of niet?

De voorzitter: Ik zie de wethouder goed nadenken. Even het rondje afmaken. Is er verder nog behoefte aan een tweede termijn? Nee, dan geef ik het woord aan de wethouder, die misschien een verduidelijkende vraag wil stellen.

Mevrouw Van de Waart: Dank u wel, voorzitter. Ja, ik begreep u gewoon niet zo goed. Zou u het nog een keer willen herhalen?

De voorzitter: De heer Loof.

De heer Loof: Ik dacht dat ik u in eerste termijn hoorde zeggen, als antwoord op de vraag van de heer Zoghbi, dat wij zelf de publicaties in de gaten moeten gaan houden als het college een besluit ergens opneemt.

Mevrouw Van de Waart: Nee, ik zei dan iets te snel, daarover krijgt u een RIB.

De heer Loof: Oké, dan is het helder, dat geeft voldoende zekerheid. Dank.

Mevrouw Van de Waart: Die moet u dan wel in de gaten houden natuurlijk, voorzitter.

De voorzitter: Nee, die moeten we dan ook lezen. Dat is duidelijk.

Mevrouw Van de Waart: Uw vraag was hoe kunnen we daarop ingrijpen? Niet per besluit, dat is ingewikkeld, maar u kan wel de bevoegdheid terugnemen. En alle andere instrumenten die u heeft om een college ter orde te roepen. Voorzitter.

De voorzitter: Nog een interruptie? Nee, dan sluiten wij deze termijn ook af. Wederom met het voorbehoud dat nog niet iedereen de vragen allemaal, of de antwoorden op de vragen, heeft kunnen lezen. Dus met de ruimte om daar eventueel op terug te komen, mag dit als akkoordstuk naar de raad? Ja. Dan sluiten we hierbij ook agendapunt 13 af.

14. Vragenuur

14a. Vragen RijswijksBelang – RIB 25 093 Informatie doseersluis Van Rijnweg/Van der Kooijweg

De voorzitter: En dan gaan we naar agendapunt 14. Er zijn een viertal, vijftal vragen. Hangt ervan af hoe je telt. Ik kijk eerst even naar de vraag van Rijswijks Belang over de Rijnweg, van Kooijweg. Die zijn schriftelijk beantwoord, is er behoefte aan aanvullende vragen? Ja.

De heer Weterings: Even kort, voorzitter, dank u wel. Meer dat ik wel blij ben met de beantwoording, want u geeft wel aan in de brief met omwonenden te gaan communiceren. Is natuurlijk hartstikke fijn. Alleen de raad ontbrak eigenlijk in de brief en dat is nu wel bevestigd dat wij tussentijd ook informatie gaan ontvangen van wat er gaat gebeuren. Dus daar ben ik heel blij mee.

14b. Vragen RijswijksBelang – Verkeersveiligheid op de Huis te Landelaan ter hoogte van de zebrapaden dhr H Colijnlaan

De voorzitter: Dank u wel. Dan heeft u ook vragen gesteld over de verkeersveiligheid van de Huis te Landelaan. Die zijn nog niet beantwoord, dus misschien dat u die kunt stellen?

De heer Weterings: Voorzitter, ik heb bewust eigenlijk de vragen, ik wil zeggen weggelaten, maar het is merendeels een betoog wat ik wil houden daarover, kort. Waarin nog wat vragen zitten. Het gaat over de verkeersveiligheid op de Huis te Landelaan, Doctor H. Colijnlaan. Voorzitter, ondanks de bewustwordingscampagne van Maak Rijswijk geen Racewijk, hebben sleutelhangers uitgedeeld, flyers, grote trotters langs de weg, waar helaas de discussie meer ging over de personen op de foto dan over de verkeersveiligheid. En we hebben daar nog steeds gewoon problemen door in Rijswijk. Om een groot probleem eruit te lichten, is Huis te Landelaan, Doctor H. Colijnlaan. We zijn benaderd door meerdere omwonenden, die zich bij het Rijswijks Belang hebben gemeld. Dagelijks, meerdere keren per dag, gebeuren daar hele vervelende bijna ofwel incidenten, aanrijdingen, zowel geregistreerd als niet geregistreerd. U kent mij, ik heb een rondje ondernemers gedaan deze week onder andere de Hoogvliet, heb ik gesproken met de manager. Primera, heb ik gesproken met de manager. Bij het Kruidvat geweest, gesproken met de manager. Allemaal spraken ze over een zeer onwenselijke situatie want klanten voelen zich dagelijks, uiten over een zeer onveilige situatie daar. Ook ben ik bij Fleuribelli geweest, de bloemist die kijkt op de Huis te Landelaan. Want tijdens het bloem snijden, ziet hij gewoon dagelijks, ziet hij gewoon hele nare dingen. Auto's komen hard aan, moeten invoegen, maar scheuren nog even langs voorzij. Moet vaak hard op de rem of flink uitwijken, omdat er ineens een zebrapad ligt. Mensen moeten wegspringen of zelfs vol in de ankers. Het is niet normaal wat daar gebeurt, aldus de eigenaar van Fleuribelli die erop kijkt. Hij zegt, je kan beter vragen in welk tijdsbestek er op deze dag wel niets gebeurt, want er gebeurt altijd wel wat. Voorzitter, we hebben daar echt een probleem. Dus ik ga oprecht aan de wethouder vragen, wilt u alstublieft deze weg opnieuw gaan bekijken om deze verkeersveiliger te maken? Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Geef ik het woord aan de wethouder.

Mevrouw Van de Waart: Dank u wel, voorzitter. Ik heb natuurlijk de vragen niet eerder gehoord. Ik weet ook niet, ik ken natuurlijk de straat, ik ken het kruispunt, maar ik kan niet helemaal vertellen over wat daar is gebeurd. U geeft aan dat u de signalen van bepaalde bewoners heeft gehad. Dus ik kan nu een technisch antwoord op deze vragen gaan geven schriftelijk, maar kan u ook aanbieden om met een aantal mensen met de afdeling mobiliteit ter plaatse te gaan kijken. Het laatste?

De heer Weterings: Heel graag, dank u wel.

Mevrouw Van de Waart: Als u dan de informatie naar mij toe geeft dan kunnen we dat ...

De heer Weterings: Ik zal ondernemers, of de betoging naar u toesturen. Dan kan met die ondernemers ook in gesprek gaan. Dank u wel.

Mevrouw Van de Waart: Als wij maar gewoon een paar mensen hebben, die u in eerste instantie hebben benaderd dan is dat goed.

De heer Weterings: Hartstikke fijn, dank je wel.

14c. Vragen D66 – RA 025 085 verzoek Hoge nood niveau aangeven van toiletvoorzieningen in Rijswijk

14e. Vragen PvdA – RA 025 085 Verzoek aanleveren gemeentelijk toiletbeleid – Ranglijst Toiletvriendelijkheid Gemeenten 2025

De voorzitter: Dank u wel. Dan gaan we door naar de vragen over toiletvoorzieningen. Er zijn zowel door D66 als Partij van de Arbeid vragen over gesteld. Ik geef het woord aan D66.

Mevrouw Woudstra: Dank u wel. Ik zag nog geen beantwoording, dus ik hoop dat dat goed te zien is. Nou waren ze al wel ingediend. Iedereen heeft ze een beetje kunnen zien. Maar even ter toelichting nog. We hebben in het verleden een aantal keren vraag gesteld over de openbare toiletten. Naar aanleiding daarvan zijn ook wel wat veranderingen geweest, maar ik wil toch wel graag nog weer bevestigd zien wat nu hier als antwoord op is gegeven, dat ook naar buiten is gegaan. Maar met name het signaal dat in de stad nog niet wordt beleefd dat er eigenlijk meer toiletvoorzieningen waren. En dat is in het verleden wel de toezegging geweest om dan wel openbare, dan wel semiopenbare toiletten te verhogen. De vragen zijn, kan ze aangeven wat nu, kan worden aangegeven wat nu de stand van zaken is? Hoeveel openbare en semiopenbare toiletten er in een Rijswijk zijn? Zijn aardig wat mensen met beperkingen, die aangeven niet naar buiten te gaan of niet hun boodschappen te kunnen doen omdat zo'n toiletvoorziening er niet is. Dat vinden die mensen heel moeilijk om aan te geven, dat zul je in de openbaarheid dus ook weinig zien. Die mensen blijven daardoor alleen wel binnen en we hebben daar eerder ook signalen over gehad. En vandaar ook die vragen. We zijn toch wel op zoek naar hoe het college daartegen aankijkt in het kader van preventie en het zorgen dat mensen niet meer zorg nodig hebben. En welke stappen zijn voorzien? Dan gaat het dan over de recreatie- en groengebieden die we hebben voorzien. Er is onder andere een toegankelijk openbaar toilet gemaakt bij de natuurtuin, zoals we hem ook wel noemen, waarbij de natuureducatiecentrum alleen dicht ... Alleen open is als het natuureducatiecentrum ook open is. En er zijn wat dixi's af en toe, maar we zien wel graag wat nou het algemene beleid gaat worden bij recreatie- en groengebieden om ook toegankelijke toiletten daar te hebben. En verder sluiten we ons aan bij de vragen van PvdA.

De voorzitter: Wie mag ik het woord geven bij de Partij van de Arbeid? De heer Van der Veer.

De heer Van der Veer: Dank u wel, voorzitter. Wij kunnen ons geheel aansluiten bij de vraag van D66 en wij zijn erg benieuwd naar de beantwoording, die is gedaan naar aanleiding van de vragen over het toiletvriendelijke gemeente 2025. Dank u wel.

De voorzitter: Wie vanuit het college gaat deze vraag beantwoorden? De heer Van Malsen.

De heer Van Malsen: Voorzitter, dank. En vooraf wil ik me eigenlijk ook even aansluiten bij de woorden van mevrouw Woudstra. Over de constatering dat we misschien niet genoeg doen op het gebied van het realiseren van openbare en semiopenbare toiletten in Rijswijk. Dat is voor een groot deel een persoonlijke mening, maar ik ga hem proberen te duiden met de antwoorden op de vragen. Ten eerste, wat is de stand van zaken? Hoeveel toiletten zijn er, weten we dat? Op dit moment hebben we geen sluitend beeld van alle openbare en semiopenbare toiletten in Rijswijk. In het verleden hebben wij wel aangestuurd op het gebruik van de HogeNood app en dat is door allerlei verschillende redenen, is dat wat minder een prioriteit geweest. Omdat we op het gebied van inclusie bijvoorbeeld andere zaken hebben ontwikkeld de afgelopen jaren. Uiteraard zijn alle toiletten in gemeentelijke gebouwen gewoon publiek openbaar toegankelijk, zoals hier in het Huis van de stad en bijvoorbeeld ook in Stervoorde. Er zijn veel horecazaken, supermarkten, tankstations waar je meestal gebruik kan maken van een toilet. Die zijn niet allemaal in kaart gebracht en dat betreur ik zelf eerlijk gezegd ook. Dat zijn, dat is bijvoorbeeld in andere gemeenten is dat soms wel

het geval. De wethouder hier naast mij, die fluistert mij net toe dat zij persoonlijk alle openbaar toegankelijke toiletten in commerciële zaken kent. Dus misschien kunnen we die kennis nog een keer gebruiken. Wat we relatief recent gedaan hebben, is het plaatsen van, of het geven van de opdracht voor een toiletunit in het Wilhelminapark. Dat is ook alweer in 2023 geweest en we hebben in 2021 nog het openbare toilet aan het Mallegat vervangen. En er is ook nog, om de lijst maar even compleet te maken, een openbaar toilet in het Bogaard stadscentrum bij de bewaakte fietsenstalling en de Hema heeft ook een publiek toegankelijk toilet. Al moet ik eerlijk toegeven dat ik niet weet of je daar tegenwoordig nog voor moet betalen of niet. Ja, wordt hier geknikt. Precies, dus dat is toegankelijk, maar wel tegen betaling. Volgende vraag, is er zicht op waar mensen de beperkingen ervaren om naar buiten te gaan of op pad te gaan in verband met het ontbreken van openbare toiletten? Nee, dat zicht hebben wij op dit moment niet, althans niet voldoende wat ons betreft. We zijn nu wel bezig in het kader van toegankelijkheid en de klankbordgroep toegankelijkheid om toegankelijke openbare toiletten meer een onderwerp van gesprek te maken. En op deze manier ook input mee te geven voor projectplannen, transformatie- of bouwplannen, zodat er ook rekening wordt gehouden met toegankelijke toiletten. Want die zijn doorgaans tot nu toe niet in de randvoorwaarden voor verbouwingen, transformaties en bouwplannen opgenomen. Welke stappen zijn voorzien om te zorgen dat bij recreatie- en groengebieden meer openbare toiletten zijn en om in het algemeen het aantal toegankelijke toiletten te verhogen. Dat is het antwoord dat ik hierboven ook gegeven heb, dus bij alle projecten die we nu doen, wordt meegedacht over toegankelijke toiletten. Maar dat is nog steeds helaas geen garantie dat ze er ook altijd in terugkomen. Dan had de Partij van de Arbeid nog een aantal vragen over hetzelfde onderwerp, die ik dan ook meteen maar meeneem. De PvdA-fractie vroeg in eerste instantie of de informatie die gevraagd werd voor de ranglijst aangeleverd is. Nee, die is nog niet aangeleverd. We hebben, conform de procedure van afdoening, is het besluit vandaag pas genomen om die brief af te doen. De reactie op de brief die wordt dan ook, zoals die afdoening altijd gaat, na vaststelling door het college gedeeld met uw raad. Tenzij er vandaag natuurlijk anders besloten was, maar dat is niet zo want we zijn al voorbij dat agendapunt. Zijn er naar aanleiding van de aangeleverde antwoorden nog conclusies te trekken over het toegankelijker en toiletvriendelijker maken van Rijswijk? Wat ik in de vorige, of de beantwoording van de vorige vraag al een beetje heb geschetst, is dat het onderwerp in de loop der jaren wel de aandacht heeft gehad, ook mijn persoonlijke aandacht. We hebben ook wel wat gesprekken gevoerd, bijvoorbeeld met partijen die zouden kunnen helpen om meer inzicht te krijgen in het aanbod van openbare en openbaar toegankelijke en semiopenbare toiletten in Rijswijk. Dat is toen bijvoorbeeld stukgelopen op de ambtelijke inzet die vereist werd van de gemeente Rijswijk. Maar bijvoorbeeld ook gewoon geld. Zijn vaak licenties die je dan af moet nemen van zo'n partij en daar hadden we helaas gewoon niet de begroting voor. Toch gebeurt wel het een en ander. Het voorbeeld wat ik net al noemde, is de klankbord toegankelijkheid waar we dit onderwerp nu expliciet meenemen en op die manier input voor toegankelijke toiletten in projectplannen proberen te krijgen. Volgende vraag was, wat zijn de vervolgstappen om Rijswijk in de top vijf op de ranglijst toiletvriendelijke gemeente te krijgen? Het is wel bewonderenswaardig hoe ambitieus de PvdA-fractie altijd is. Dat vind ik heel leuk. Op dit moment, zoals ik eerder al schetste, is dit een onderwerp dat we wel belangrijk vinden. Maar waar we helaas tot nu toe gewoon niet genoeg capaciteit, geld en ook niet de juiste prioriteit aan hebben toegedicht om heel snel in die top vijf van de ranglijst toiletvriendelijke gemeente te komen. Wat ik eerder ook al zei, er zijn een heleboel plekken in Rijswijk waar men wel terecht kan. Hebben we die voldoende in beeld, misschien niet, maar goed de collega naast mij die heeft het aangeboden daar wat informatie aan te vullen, die we niet hebben. Maar dat zijn tot nu, voor nu de antwoorden op de vragen zoals gesteld, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Is er behoefte aan een aanvullende vraag? Mevrouw Woudstra. Nou, het is vraaguur mijnheer Van Enk, dat weet u ook. Dat staat nog steeds niet op het scherm, dat het vraaguur is. Maar, mevrouw Woudstra.

Mevrouw Woudstra: Dank, dank voor de beantwoording en denk wel, ik zie je dat het bij de wethouder aandacht heeft. Dat had het bij de vorige wethouder ook en toch is het gebeurd dat het er afgevallen is, ondanks het verzoek van de raad specifiek daartoe. Dan maak ik me dan wel een beetje zorgen dat we dat als raad dan nu constant moeten constateren, terwijl we het eerder wel gevraagd hebben en gezegd is dat het werd gedaan. Dan vermoed ik dat contact dat ik afgelopen jaren heb gehad inderdaad met de contactpersonen van bijvoorbeeld de HogeNood app, waarin ze eerst heel blij waren wat we aanleverden, dat nu toch echt naar beneden gaat. Dus dat in plaats van dat het meer, mogelijk zelfs minder is geworden. Dus fijn dat dat terug gaat komen in bouw, bij projectvoorstellen, in bouwprojecten en op deze punten. Maar wij zullen wel gaan kijken of er niet nog meer nodig is dan wat u net aangeeft. Want die top vijf is misschien buiten bereik op dit moment, maar er zal dus echt wat nodig zijn en ook wat ons betreft meer openbare toiletten nodig zijn. Dan weet u dat alvast.

De voorzitter: De heer Van der Veer.

De heer Van der Veer: Dank u wel, voorzitter. Wethouder, bedankt voor de beantwoording. Nou was ik erg benieuwd. Ik kan niet helemaal zien wanneer deze RIB, of deze vraag is binnengekomen. Maar de vraag was om de beantwoording voor 10 november te realiseren voor 19 november 2025, dat was het wereldtoilettag. Maar daar is dus vanmorgen pas het beleid genomen dat daaraan beantwoorden gaat. Hoe is dit proces verlopen?

De voorzitter: Dank u wel. Het woord is aan de heer Van Malsen.

De heer Van Malsen: Vanmorgen. Voorzitter, wat ik bedoelde, is dat het raadsadres wat nu vandaag in deze vergadering bij de ingekomen stukken staat, pas nu vandaag na deze vergadering afgedaan kan worden door uw raad. En daar hebben we een voorstel voor afdoening gedaan en daar zijn, daar bent u volgens mij akkoord mee gegaan. En nu kunnen we pas de reactie verzenden. Dus dat is het, dat is het proces van raadsadressen.

14d. Vragen PvdA – o.a. de nieuwe brug in RijswijkBuiten

De voorzitter: Dank u wel. Dan ligt er nog een vraag van de Partij van de Arbeid over de nieuwe brug RijswijkBuiten. Die zijn inmiddels beantwoord. Heeft u nog behoefte aan aanvullende vragen?

Inspreker 28: Ja, dank voor de beantwoording. Toch vragen we ons af of de reling, het bloemenmotief of dat echt kindvriendelijk is? Want wij begrijpen uit reacties van bewoners uit de buurt dat daar heel makkelijk kinderen doorheen kunnen kruipen.

De voorzitter: Wie mag ik het woord geven? De heer Wit. Bent u de hele avond hier blijven zitten om deze vraag te beantwoorden?

De heer Wit: Ja, gelukkig ook op een ander forum, maar dank u wel, voorzitter, voor het woord. Want hier wil ik wel toch wel even op reageren, want ik snap best dat als je naar die brug kijkt dat het mogelijk is dat kinderen daar doorheen kruipen. Maar ook er langs inderdaad. En tegelijkertijd, alle bruggen die wij in Rijswijk in parken aanleggen, hebben een leuning en een tussenstuk en voor de rest zijn ze open. Veel opener nog dan deze brug. Dus ik zou, ik kan me de vraag best wel voorstellen, maar ik denk dat het toch in eerste instantie als we het over kinderen hebben gewoon een verantwoordelijkheid is voor de ouders om ervoor te zorgen dat ze niet het water in kruipen. En

als ze op een leeftijd zijn dat ze dat zouden gaan doen, ze wellicht ook niet alleen die brug, bruggen in het algemeen, te laten oversteken. Dank u wel voorzitter.

De voorzitter: Dan sluiten we hiermee ook het laatste agendapunt af, het vragenuur.

15. Sluiting

De voorzitter: Ik wil hartelijk bedanken, want we hadden een behoorlijke stevige agenda vanavond en mede dankzij uw inzet en het vooraf stellen van zo veel mogelijk vragen, is het toch nog ruim voor 24.00 uur. Welterusten allemaal.